

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Ungas deltagande i partipolitiken

- En kvantitativ studie om vilka faktorer som påverkar ungdomars sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti

Vincent Nordgren & Jonathan Olausson Toft

Abstract:

This thesis examines the political party membership in Swedish parties between 2003–2017. Previous research has observed a negative trend in the number of members of political parties. They have also found that there is a large underrepresentation of young members. This thesis explores which factors affects party members, if the factors have different kinds of impact on the membership for younger and older age groups, and if there are any differences in the factors that affect political membership among young members based on their ideological beliefs. The factors we chose to investigate are based on “the civic voluntarism model” (CVM) theory and economic theory. According to CVM, there are three main factors affecting political participation: socioeconomic resources, mental engagement and recruitment/mobilisation. The two first factors are examined in this thesis. To test the hypotheses of this study we use regression analysis on the data provided from the national SOM-survey. The results from the thesis shows that, for all age groups both socioeconomic resources and mental engagement has a positive impact on political party membership. However, we observe differences in the impact of socioeconomic resources on youth and other age groups, where education and income have no effect and work has negative impact on youths’ membership. We also observe differences in the impact of socioeconomic resources on young person’s likelihood to be a member depending on if they classify themselves as right or left politically. Income has a positive impact for youths on the right, while the variable has a negative impact on youths on the left. Though many of the results are statistically significant, most of them are small and the degree of explanation low.

Keywords: party-political participation, youth party membership, socioeconomic resources, mental engagement, civic voluntarism model, Sweden, politics of presence, SOM-data

Kandidatuppsats Nationalekonomi, 15hp

Höstterminen 2019

Handledare: Elina Lampi

Institutionen för nationalekonomi med statistik

Handelshögskolan vid Göteborgs universitet

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Bakgrund	3
2.1 Betydelsen av representation	3
2.2 Ungas politiska engagemang	5
3. Teori och våra hypoteser	8
3.1 The Civic Voluntarism model (CVM)	8
3.1.1 Socioekonomiska resurser.....	8
3.1.2 Mentalt engagemang.....	9
3.1.3 Mobilisering/Rekrytering.....	10
3.2 Ekonomisk teori.....	10
3.3 Alternativa förklaringsmodeller.....	12
3.4 Våra hypoteser	13
4. Metod och Data	14
4.1 Val av variabler.....	14
4.2 Data	16
4.3 Operationalisering av variabler.....	17
4.4.1 Beroende variabel	18
4.4.2 Oberoende variabler	19
4.5 Fixed effects och multikollinearitet.....	21
4.6 Etiska aspekter	21
5. Resultat	21
5.1 Resultat samtliga åldersgrupper	22
5.2 Resultat unga.....	27
5.3 Resultat skillnader mellan höger och vänster	30
5.4 Analys av resultat.....	32
6. Slutsats och vidare forskning	36
Referenser	39
APPENDIX A	42

1. Inledning

Demokrati innebär att styrandet utgår från folkets vilja. Idéen bakom är att alla ska ha lika stor möjlighet att påverka samhällsutvecklingen, och på så sätt sina egna liv. Att delta i den demokratiska processen kan ske genom olika kanaler, så som att gå och rösta eller att ställa upp i val för att representera folket. En viktig demokratisk princip blir således att samtliga samhällsgrupper finns representerade inom de församlingar där politiska beslut fattas (Phillips, 1995). SOU 2016:5 lyfter att ungas representation inom den svenska politiken är problematisk då andelen unga ledamöter i förtroendevalda församlingar understiger den andel av befolkningen som unga utgör.

Förenta nationernas barnkonvention (UNICEF, 2019), så väl som propositioner från riksdagen lyfter ungdomars delaktighet i den politiska debatten (SOU 2016:5). SOU 2016:5 menar att propositionerna har utvecklats efter tid och fastställer nu att ungdomar dels ska ha rätt att uttrycka sina åsikter men också att de ska ha möjlighet att påverka sin egen miljö och samhället de lever i. Trots statliga initiativ till att öka ungdomars inflytande och demokratikunskaper, som att exempelvis ge grund- och gymnasieskolan ett särskilt demokratiuppdrag, uppgav majoriteten av ungdomarna i nationella ungdomsenkäten att de inte ville vara med och påverka. Anledningen bakom detta beror till största del på att intresset ej finns där, men flera angav även att de ej har tid eller att de inte tror på att man ändå har någon faktisk påverkan (SOU 2016:5).

En av de möjliga och viktigaste kanalerna att kunna påverka samhällsutvecklingen är genom att engagera sig i politiska partier. Denna typ av engagemang har visat på en negativ trend över tid, där partimedlemskapet har minskat med cirka 75% jämfört med tidigt 1980-tal. Endast 8% av de i åldrarna 16–25 engagerade sig i politiska partier eller ungdomsförbund år 2012 (SOU 2016:5). Phillips (1995) lyfter fram underrepresentation som ett rättviseproblem, där grupper som berörs av en samhällsfråga har rätt till representation i frågan. Inom litteraturen för ”närvarons politik” argumenteras det även för att den mest lämpliga representanten för samhällsgruppen bör vara en person från självaste gruppen (Nordgren, 2019; Wängnerud, 2009; Mansbridge, 1999; Phillips, 1995). Således bör ungdomar i åldrarna 16–29 vara proportionerligt representerade i politiken för att demokratin skall bli så legitim och rättvis som möjligt. annars riskeras ungdomar få en minskad handlingskraft i samhället då de saknar representation i den politiska debatten. Detta kan i sin tur leda till att

fler beslut går emot gruppens intressen vilket innebär välfärdsförluster för den underrepresenterade gruppen.

I statens offentliga utredning (SOU) 2016:5 lyfts ett flertal faktorer som möjligen ligger bakom ungdomars delaktighet i politiken, så som föräldrars utbildningsnivå, föräldrars sysselsättning och socioekonomiska faktorer. Enligt teori utgör inkomst en av de två viktigaste faktorerna när det kommer till det politiska deltagandet, där inkomst har en positiv påverkan (Tolbert, 2003). Samtidigt har forskning visat på att en viss samhällsgrupp kan vara mer politiskt engagerade än en annan grupp trots att de är identiska sett till socioekonomisk status (Shingles, 1981), vilket talar emot den effekt som inkomst enligt teori antas ha. Då det inte råder någon klar bild över inkomstens faktiska effekt på politiskt deltagande så kan vidare studier utveckla förståelsen för dess effekt.

Brady, Verba och Schlozman (1995) har tagit fram en modell för vad som ligger bakom politiskt deltagande. Fritid, medborgliga färdigheter och mentalt engagemang är andra faktorer som enligt modellen spelar roll för det politiska deltagandet, och därför går det inte att begränsa förklaringsfaktorer för politiskt engagemang till endast inkomst. Detta är faktorer som ej betonas i SOU 2016:5 och kan därför kombineras med socioekonomiska faktorer för att hitta drivande faktorer till varför man väljer att engagera sig politiskt.

Uppsatsen hjälper till att fylla en lucka inom forskningen då tidigare forskning endast fokuserat på politiskt engagemang för befolkningen som helhet, men inte fördjupat sig på skillnaderna mellan olika åldrar. Det har heller inte gjorts någon skildring på partitillhörighet på den klassiska vänster-högerskalan. Studien kommer på så vis bidra med en pusselbit till den stora frågan varför vissa ungdomar väljer att bli medlemmar i politiska partier och andra inte. Att förstå varför är viktigt för en demokratisk stat, för de politiska partierna och ekonomer sett till välfärdskostnader. Genom ökad kunskap om vilka faktorer som påverkar unga att gå med i de politiska partierna kan statliga initiativ och politiska partier ta lärdom av resultaten och fördela sina resurser för att attrahera fler medlemmar och unga demokratiengagerade ungdomar. Detta kan i slutändan stärka vårt samhälle.

Denna uppsats ska därmed försöka svara på de fyra följande frågeställningarna;
Påverkar socioekonomiska resurser individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti?
Påverkar mentalt engagemang individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti?
Finns det en skillnad mellan vilka faktorer som påverkar unga och andra åldersgruppers sannolikhet att vara medlemmar i politiska partier? Finns det en skillnad mellan vilka faktorer

*som påverkar sannolikheten att vara medlem i ett politiskt parti sett till unga som politiskt står till vänster respektive höger?*¹

Uppsatsen inleds med att ge en bakgrund till varför deltagande inom politiken är viktigt och hur ungas deltagande inom politiken ser ut. Sedan förklaras vilka teorier som finns kring politiskt deltagande och vilka hypoteser som uppsatsen avser att pröva. Efter det beskrivs val av metod och vilken data som används i uppsatsen. Därefter presenteras uppsatsens resultat med en efterföljande analys. Slutligen diskuteras vilka slutsatser som kan dras och om uppsatsens resultat stödjer våra hypoteser.

2. Bakgrund

I detta avsnitt presenteras bakgrunden till varför det är viktigt att undersöka ungas deltagande inom politiken. Avsnittet är uppdelat i två delar, i den första delen presenteras varför det är viktigt för grupper att vara delaktiga och ha representation inom politiken. I den andra delen ges en överblick över hur det politiska deltagandet för unga ser ut och hur det sett ut över tid.

2.1 Betydelsen av representation

I litteraturen kring representation i politiken görs en distinktion mellan begreppen deskriptiv representation och substantiell representation. Deskriptiv representation beskriver representationen i en församling utifrån yttre egenskaper såsom kön, ålder och etnicitet. För att det ska råda en god deskriptiv representation ska församlingens sammansättning återspegla hur befolkningen ser ut. Den substantiella representationen syftar istället till hur väl överens de politiska beslut som fattas speglar väljarnas intressen (Wängnerud, 2009). Ann Phillips myntade i boken "The politics of presence" (1995) termen "närvarons politik" där relationen mellan deskriptiv- och substantiell representation undersöks och om personer från specifika samhällsgrupper är bättre på att representera den egna samhällsgruppens intressen än personer utanför gruppen. Phillips (1995) argumenterar dels från ett rättviseperspektiv där hon belyser att beslut inte ska fattas över huvudet på samhällsgrupper utan att de har rätt till representation för att kunna påverka de beslut som fattas. Phillips (1995) argumenterar även för att personer inom samma samhällsgrupper förväntas ha levt under liknande omständigheter med liknande erfarenheter och därför vet vilka politiska beslut som är viktiga för gruppen. En person från den egna gruppen skulle således vara den bästa representanten för gruppens samlade vilja. Med

¹ I denna uppsats mäter vi enbart om man är medlem i ett politiskt parti eller inte. Det politiska engagemanget skiljer sig mellan medlemmarna inom partierna, detta diskuteras under avsnitt "4.1 Val av variabler".

detta menas att en kvinna skulle representera kvinnors intressen bättre än vad en man kan göra, likaså skulle en person med en viss etnicitet representera den etniska gruppens intressen bättre än en person med annan etnicitet, och en ung person skulle vara den bästa representanten att förmedla ungas intressen.

I tidigare litteratur har man kunnat visa på att unga är en speciell grupp som skiljer sig från andra åldersgrupper i flertalet aspekter (Marcum, 2011; Johansson, 2008; Grable 2000; Dahlbäck 1991; McInish, 1981). Ungas politiska värderingar skiljer sig från andra åldersgrupper då unga t.ex. är mer positivt inställda till användandet av stamceller inom forskning och till att homosexuella par ska få adoptera (Johansson, 2008). Unga är även mer aktiva på fritiden och umgås oftare med vänner (Marcum, 2011). Ekonomisk litteratur har också intresserat sig för ålderskillnader. En vanlig uppfattning är att ju äldre en person blir ju mer försiktig blir man, och detta finner Dahlbäck (1991) och McInish (1981) stöd för genom att titta på ålder och riskbenägenhet. Grable (2000) finner dock att äldre i genomsnitt är mer toleranta för risk vid frågor som gäller finans än vad yngre individer är, vilket visar på att det inte finns en enighet i ekonomisk forskning om ålderns effekt på riskbenägenhet.

Även om man kunnat konstatera att det finns skillnader mellan åldersgrupper, saknas studier kring vilken effekt andelen unga har på den politik som förs. Ett forskningsfält där litteraturen är betydligt bredare är hur sammansättningen av kvinnor och män i politiska församlingar påverkar innehållet i politiken. Mellan dessa två grupper har man likt mellan olika åldersgrupper kunnat konstatera att det finns skillnader mellan manliga och kvinnliga intressen och värderingar², (Naurin & Öhberg, 2019; Nordgren, 2019; Wängnerud, 2009; Schwindt-Bayer, 2006; Wängnerud, 2000) men även kunnat visa på att vilket kön man är påverkar ens prioriteringar inom politiken (Schwindt-Bayer, 2006; Wängnerud, 2000). Wängnerud (2000) visar på att det finns skillnader i vilka frågor som manliga respektive kvinnliga politiker prioritar, att kvinnliga politiker känner en starkare plikt känsla till att representera kvinnors intressen samt att de frågor som kvinnliga politiker väljer att prioritera sammanfaller med de frågor kvinnor i allmänhet tycker är viktiga. Vidare visar Wängnerud (2000) på att politikerns kön påverkar valet av utskott i riksdagen samt att det finns skillnader mellan manliga och kvinnliga politikerns nätverk, då kvinnliga politiker oftare är i kontakt med kvinnoorganisationer (Wängnerud, 2009). Schwindt-Bayer (2006) undersöker skillnader mellan män och kvinnors initierande av nya lagförslag baserat på policyområde i Latinamerika. Hon kan visa på att

² I Nordgren (2019) ges en sammanfattning över de teorier som används inom forskningen för att förklara varför kvinnor och mäns intressen skiljer sig.

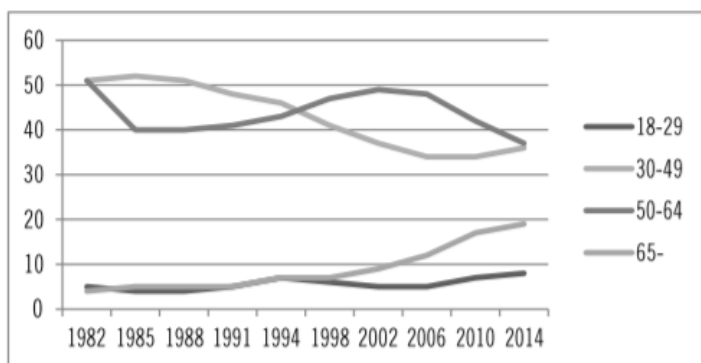
kvinnor är mer benägna än män att lägga fram förslag till lagändringar inom områden som rör bl.a. ”women’s issues”³, utbildning och hälsa, medan män är mer benägna att lägga fram lagförslag inom bl.a. jordbruk och skattefrågor.

Då vi inom politiken kan konstatera att den deskriptiva representationen av kön har en påverkan på den politik som förs skulle det även vara tänkbart att den deskriptiva representationen av andra samhällsgrupper med olika intressen också har en substantiell påverkan på den förda politiken. Enligt Wästberg och Hansson (2015) riskerar en underrepresentation av olika samhällsgrupper att leda till att samhällsgruppens intressen inte prioriteras. Exempel på sådana samhällsgrupper skulle kunna vara låginkomsttagare gentemot höginkomsttagare, de som bor i storstad gentemot de som bor på landsbygden eller olika åldersgrupper. Denna ansats utgår även Nordgren (2019) ifrån då han undersöker om ungdomsförbundens storlek påverkar ungas representation. Politikiska beslut innebär ofta prioriteringar som kan påverka olika samhällsgrupper olika där paretoeffektiva lösningar ofta saknas. Således kan ett beslut som har en positiv nytta med positiva välfärdseffekter för en grupp istället ha en negativ nytta med negativa välfärdseffekter för en annan grupp. En prioritering av gratis kollektivtrafik skulle kunna vara ett sådant exempel då det påverkar de som pendlar positivt men finansieras via skattsedeln och således påverkar personer som kör bil till jobbet negativt. Om en grupp saknar representation inom politiken riskerar denna grupper att även sakna någon som driver de frågor som är särskilt viktiga för dem vilket skulle kunna leda till negativa välfärdseffekter för denna grupp. Om en grupp känner sig exkluderade från politiken riskerar det även att skada det politiska systemets legitimitet (Mansbridge, 1999).

2.2 Ungas politiska engagemang

Politiska församlingar världen över visar på en hög medelålder och en generell underrepresentation av unga ledamöter (Stockemer & Sundström, 2019; UNDP, 2014). Flertalet rapporter visar på att detta samband även finns inom den svenska politiken (Nordgren, 2019; SOU 2016:5; Bäck m.fl., 2015; SCB, 2015; Wästberg & Hansson, 2015; MUCF, 2012) och i SOU 2016:5 uppges att hela 60 % av svenska ungdomar i åldrarna mellan 16–25 år upplever att de har inget eller ganska lite att säga till om angående politiska beslut. Vidare visar SOU 2016:5 på att skillnaden mellan andelen röstberättigade och andelen valda ledamöter till kommunfullmäktige är som störst i åldersgruppen 18–29 år.

³ Schwindt-Bayer (2006, s. 571) använder följande definition för ”women’s issues”: “Women’s issues are those directly affecting women that are widely supported by feminist groups and women’s organizations including concerns such as reproductive health freedoms, [...]and equal pay for equal work.”.

Figur 1: Representation av olika åldersgrupper i kommunfullmäktige, 1982 - 2014.

Källa: Figuren är hämtad från SOU 2016:5, s. 239.

I Figur 1 visas andelen valda ledamöter till kommunfullmäktige mellan åren 1982 och 2014 fördelat efter fyra åldersgrupper. Av figuren kan vi utläsa att under 1980- och 1990-talet var representationen av åldersgrupperna 18–29 år samt 65 år och äldre väldigt låg. Under 2000-talet har representationen av åldersgruppen 65 år och äldre ökat kraftigt men för åldersgruppen 18–29 år har representationen legat kvar på samma låga nivåer. I Tabell 1 visas skillnaden mellan andelen röstberättigade och andelen valda ledamöter för åldrarna 18 – 29 år för de två senaste valen. Från denna tabell kan vi observera att unga är underrepresenterade i samtliga politiska församlingar. Nordgren (2019) kan visa på att det inte råder några större skillnader i ungas representation mellan partierna, men att det dock finns en stor variation i representationen av unga mellan olika kommuner och regioner. I flertalet fullmäktige församlingar saknas representation av ledamöter i åldrarna 18–29 år helt medan för t.ex. Moderaterna i Lerum så utgörs hela 35,7% av ledamöterna i kommunfullmäktige av personer i åldrarna 18–29 år och för Socialdemokraterna i Järfälla är samma siffra 38,9% (Nordgren, 2019).

Tabell 1 – Visar på skillnaderna mellan andelen röstberättigade och andelen valda ledamöter till politiska församlingar för valen 2014 och 2018.

Val till:	Andel röstberättigade 18–29 år	Andel valda ledamöter 18-29 år	Skillnad	År
Kommunfullmäktige	18,8 %	6,9 %	-11,9 %	2018
Regionfullmäktige	18,8 %	7,5 %	-11,3 %	2018
Riksdag	18,4 %	7,2 %	-11,2 %	2018
Genomsnitt 2018	18,7 %	7,2 %	-11,5 %	2018
Kommunfullmäktige	19,6 %	8,1 %	-11,5 %	2014
Regionfullmäktige	19,6 %	8,6 %	-11 %	2014
Riksdag	19,3 %	10,9 %	-8,2 %	2014
Genomsnitt 2014	19,5 %	9,2 %	- 10,2 %	2014

Källa: Tabellen bygger på data från Valmyndigheten (Valmyndigheten, 2018; Valmyndigheten 2014).

De svenska partierna uppger själva att den deskriptiva representationen av olika åldersgrupper är viktig samtidigt som man uppger att unga är den åldersgrupp som är svårast att rekrytera nya medlemmar från, vilket i sin tur leder till att färre unga väljs in i de politiska

församlingarna (SOU 2016:5). Nordgren (2019) beskriver det som att efterfrågan av unga medlemmar överstiger utbudet. Detta stämmer överens med den bilden som partiernas medlemssiffror förmedlar. Andelen i åldrarna 16–25 år som är partimedlemmar minskat sedan 90-talet och historiskt alltid varit den åldersgrupp med lägst andel partimedlemmar (SOU 2016:5). Erlingsson m.fl. (2012) konstaterar att medlemskap i ett politiskt parti är ett nödvändigt kriterium för att kunna kandidera och således bli vald till en politisk församling. Två andra nödvändiga kriterier för att bli invald är att ens parti väljer att nominera en och att man blir vald (Erlingsson m.fl., 2012). Då det svenska systemet har få inslag av personval blir listsättningen extremt viktig för ens chanser att bli invald. Partilistorna bestäms ytterst av partiföreningarnas medlemmar vilket ger medlemmarna stort inflytande över vilka som väljs in i de politiska församlingarna. Nordgren (2019) kan visa på ett positivt samband mellan andelen unga i partiföreningen och andelen mandat i kommunfullmäktige som går till unga ledamöter, vilket visar att ett ökat antal unga medlemmar har en positiv effekt för ungas representation. En faktor som påverkar representationen av unga negativt, är att många unga väljer att hoppa av sina uppdrag som förtroendevalda och ersätts av äldre partikollegor (SOU 2016:5). Likt partimedlemskapet kan Bäck m.fl. (2015) visa på att andelen som definierar sig som starkt med ett parti är lägre bland unga än för äldre men även här kan vi observera på en negativ trend för samtliga åldersgrupper. Förtroendet för politikerna ökar dock för samtliga åldersgrupper och vi ser inga större skillnader mellan unga och befolkningen i stort (Bäck m.fl., 2015).

Andelen unga som röstar är lägre än för de övriga åldersgrupperna (SCB, 2015). Skillnaderna mellan åldersgrupperna har minskat under senare år då det finns en positiv trend i valdeltagandet bland unga som sedan 2002 ökat med hela 12,6 procentenheter. I riksdagsvalet 2018 var valdeltagandet bland unga i åldrarna 18–29 år 85% och för samtliga åldersgrupper 87,2% (SCB, 2019a; SCB, 2019b).

Till skillnad från de resultat som presenterats ovan kan vi observera att unga i högre utsträckning än äldre deltar politiskt på internet och SOU 2016:5 beskriver internet som *”den huvudsakliga arenan för politiskt deltagande bland yngre”* (SOU 2016:5, s. 130). Scholzman m.fl. (2010) studerar skillnader mellan olika åldersgruppers politiska deltagande på internet. De finner att unga i högre utsträckning än äldre diskuterar politik via sociala medier, oftare skriver politiska blogginlägg och att unga oftare blir tillfrågade via e-post om att delta politiskt. Bäck m.fl. (2015) kan visa även på att unga oftare deltar i politiska debatter på internet men även att unga är mer benägna att protestera och skriva på namninsamlingar.

Utifrån de resultat som presenterats under detta avsnitt kan vi observera att intresset bland unga att engagera sig politiskt inom de traditionella formerna för politik är lågt. I Sverige är unga underrepresenterade inom samtliga politiska församlingar, unga är även underrepresenterade inom de politiska partierna, ungas identifikation med partierna är svagare och vid politiska val är unga den åldersgrupp där valdeltagandet är som lägst.

3. Teori och våra hypoteser

I detta avsnitt presenteras uppsatsens huvudsakliga teori, hur vår teori kan kopplas till ekonomiska modeller och vilka alternativa teorier som finns. Avsnittet avslutas med att presentera uppsatsens hypoteser.

3.1 The Civic Voluntarism model (CVM)

CVM har använts flitigt inom litteraturen för politiskt deltagande för att förklara varför vissa människor väljer engagera sig politiskt och vissa inte. Modellen introducerades av Verba m.fl. (1995) i boken "Voice and Equality: Civic Voluntarism in American Politics". I modellen utgår man från att det finns tre huvudsakliga grupper av faktorer som ligger till grund för politiskt deltagande: socioekonomiska resurser, mentalt engagemang och mobilisering/rekrytering.

3.1.1 Socioekonomiska resurser

Enligt Verba m.fl. (1995) är socioekonomiska resurser den mest betydelsefulla faktorn för att förklara politiskt deltagande. I definitionen av socioekonomiska resurser tar man både hänsyn till resurser i form av pengar, tid och medborgliga färdigheter. Tidigare studier som undersökt sambandet mellan resurser och politiskt engagemang har hittat stöd för tesen att det finns ett positivt samband mellan socioekonomiska resurser och politiskt deltagande (Henn & Foard, 2014; Kim & Khang, 2014; Nygård & Jakobsson 2013; Verba m.fl., 1995) även om en del invändningar finns⁴ (Miller & Saunders, 2016; Kern m.fl., 2015).

Nygård och Jakobsson (2013) använder sig av CVM för att undersöka äldres politiska deltagande i Finland och Sverige. De undersöker både formellt politiskt deltagande i form av valdeltagande men även icke formellt deltagande så som kontakt med politiker, deltagande vid demonstration eller underskrift vid namninsamling. Resultaten av studien visar

⁴ Invändningarna till CVM presenteras under rubriken "3.3 Alternativa förklaringsmodeller"

på att resurser i form av utbildning, pengar och socialt kapital är betydande både för sannolikheten att man röstar men även för sannolikheten att engagera sig i icke formella former av politiskt deltagande. Även betänkandet av demokratiutredningen (SOU 2016:5) visar på hur resurser påverkar valdeltagandet, där höginkomsttagare, högutbildade och inrikes födda är överrepresenterade. Rapporten lyfter även att ovan nämnda samhällsgrupper även är överrepresenterade bland de politiska partiernas medlemmar såväl som bland de förtroendevalda.

Henn och Foard (2014) undersöker brittiska ungdomars intresse för politik. De visar på att ungdomar med högre utbildning och högre socioekonomisk status också har ett större intresse av politik. Kim och Khang (2014) undersöker amerikanska collegestudenters politiska deltagande i sociala medier, där studien visar på ett signifikant samband mellan resurser och politiskt deltagande i sociala medier.

3.1.2 Mentalt engagemang

Den andra komponenten i CVM är faktorer som påverkar det mentala engagemanget för politiken. Begreppet mentalt engagemang inkluderar flertalet faktorer som syftar till att mäta individers motivation till att engagera sig politiskt. De individer som saknar ett mentalt engagemang till politiken förutspås att inte delta inom politiken, även om de har gott om resurser (Kim & Khang, 2014).

För att mäta det mentala engagemanget hos individer har tidigare studier bland annat använt sig av variabler som politiskt intresse, politisk effektivitet (om man tror att ens politiska engagemang gör skillnad), tillit till politiken, mellanmänsklig tillit, förtroende för samhällsinstitutioner och hur starkt man identifierar sig med det parti man röstar på. Även denna teori får starkt stöd inom litteraturen som finns inom området. Flertalet studier visar på att personer som har ett starkt mentalt engagemang till politiken även tenderar att delta i större utsträckning (Kim & Khang, 2014; Nygård & Jakobsson, 2013; Bäck & Kestilä, 2009; Verba, 1995). Bland annat visar Kim och Khang (2014) på hur faktorerna politiskt intresse, politisk effektivitet och politiskt förtroende har en positiv effekt på politiskt deltagande bland amerikanska collegestudenter. Nygård och Jakobsson (2013) visar även på ett positivt samband mellan politiskt deltagande och variablerna: förtroende för samhällsinstitutioner, mellanmänsklig tillit samt politisk effektivitet. Inom den ekonomiska litteraturen har även tillit

studerats. I dessa studier har man bland annat kunnat visa på att en högre grad av tillit i samhället leder till ökad ekonomisk tillväxt (Björnskov, 2012)⁵.

3.1.3 Mobilisering/Rekrytering

Den tredje och sista komponenten i CVM är de faktorer som påverkar mobiliseringen av människor till politiken. Mobiliseringen beskrivs som den utlösande faktorn för att personer med resurser och det mentala engagemanget ska engagera sig, detta genom att bli tillfrågade/rekryterade (Kim & Khang, 2014). Litteraturen stödjer denna hypotes då man kunnat visa på hur personer som blivit tillfrågade att delta politiskt även gör detta i högre utsträckning än personer som inte blivit tillfrågade (Kim & Khang, 2014). I Sverige beskriver man att de starka kvinnoförbunden lyckats med att mobilisera fler kvinnor till politiken vilket även har lett till att kvinnors representation inom politiken ökat (SOU 2016:5). Även de politiska ungdomsförbunden beskrivs spela en viktig roll i arbetet med rekryteringen av medlemmar för partierna (SOU 2016:5).

3.2 Ekonomisk teori

Inom den ekonomiska teorin går det likt CVM att argumentera för att socioekonomiska resurser i form av fritid och inkomst bör leda till ökat politiskt deltagande. För att förklara varför fritid bör leda till högre politiskt deltagande har vi tagit inspiration från ”the Grossman model”. The Grossman model används inom hälsoekonomin, bl.a. för att förklara varför ökad arbetstid kan leda till sämre hälsa (Bhattacharya m.fl, 2014). Då det går 24 timmar på ett dygn kan vi beskriva tiden vi har att spendera på ett dygn som $T = 24$. Dessa timmar går ytterligare att grovt fördela mellan den tid vi spenderar på att sova, arbeta, göra hushållssysslor och fritidsaktiviteter:

$$T = 24 = T^W + T^S + T^F + T^H$$

T^W = Tid man arbetar

T^S = Tid man sover

T^F = Tid man spenderar på fritidsaktiviteter

T^H = Tid vi spenderar på hushållssysslor

⁵ För individer har man även kunnat visa på hur ökad tillit leder till högre lön och högre utbildningsnivå (Culliney, 2014; Dincer, 2011). Vidare har Bohnet och Zeckhauser (2004) tittat på, ur ett beteendekonomiskt perspektiv, sambandet mellan tillit och risk. De finner att tillit spelar en viktig roll i det mänskliga riskberäkandet, och att individer föredrar att ta risker när utfallet beror på chans snarare än när man måste förlita sig på en annan individ för att nå visst utfall. Kostnaden för att lita på annan individ är större än bara monetärkostnad utan det inkluderar även en typ av ”svekkostnad”.

Genom denna uppdelning kan vi beskriva att desto mer timmar vi arbetar, utför hushållssysslor eller sover desto färre timmar kan vi spendera på fritidsaktiviteter. Vidare kan vi ytterligare fördela den tid vi väljer att lägga på fritid som en funktion av olika aktiviteter:

$$T^F = T^P + T^Z$$

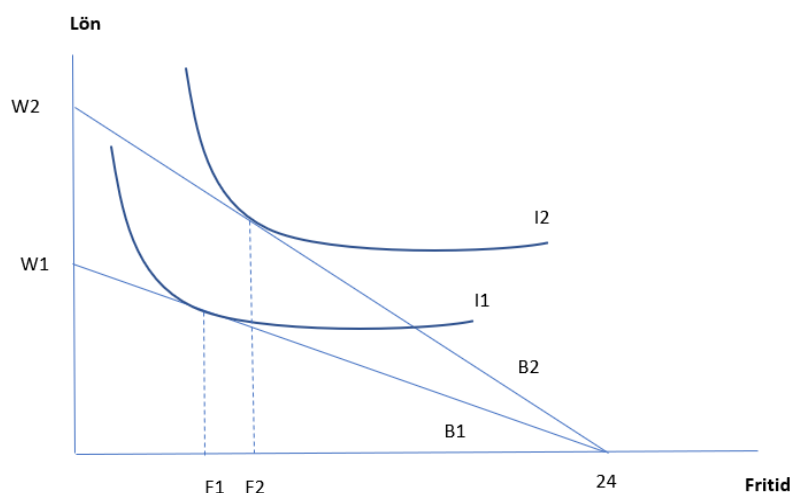
T^P = Tid vi spenderar på politik

T^Z = Tid vi spenderar på andra fritidsaktiviteter.

Den tid vi har över till fritid väljer vi att antingen lägga på politik eller andra fritidsaktiviteter. Personer som spenderar fler timmar på övriga fritidsaktiviteter har således mindre tid över att spendera på politik.

Genom prioriteringar mellan fritid och arbete kan vi även förklara hur inkomst förväntas påverka politiskt deltagande. Figur 2 nedan visar på detta samband för två stycken individer med olika timlön, där individ 1 har en lägre timlön än individ 2. Vi utgår från att dessa två individer har identiska indifferenskurvor och att individerna är nytto-maximerare. Budgetrestriktionen utgörs av dygnets 24 timmar och kan antingen spenderas på arbete eller fritid. Vid en högre timlön förändras individens budgetrestriktion, och denna individen behöver nu inte spendera lika många timmar på arbete för att nå samma lönenivå som vid den lägre timlönen. Vid en högre timlön möjliggör det även för individen att nå en högre indifferenskurva. I Figur 2 kan vi se att individ två med en högre timlön väljer att arbeta färre timmar än individ ett för att nå den högsta indifferenskurva, detta då det sker en substitutionseffekt mellan arbete och fritid. Då fritid är en av många fritidsaktiviteter som personer ägnar sig åt, tror vi att det finns ett positivt samband mellan högre lön och politiskt engagemang.⁶ Det är även tänkbart att sambandet går i motsatt riktning. Vid en högre timlön ökar alternativkostnaden för fritid då man "förlorar" mer pengar på att vara ledig. Detta skulle istället innebära att personer med högre inkomster lägger färre timmar på fritid och istället fler timmar på arbete. Som ovan nämnt har tidigare studier visat på ett positivt samband mellan inkomst och politiskt deltagande, därför tror vi att sambandet är positivt snarare än negativt.

⁶ Ett problem med denna teori är att den baseras på timlön och den svenska arbetsmarknaden till stor del baseras på heltidsanställningar med månadslön. Inom dessa anställningar har personer på kort sikt liten möjlighet att påverka sin inkomst genom reglering av arbetstid, vilket minskar individens möjlighet att välja mellan inkomst och fritid. Om personen har råd skulle den dock på längre sikt kunna gå ner i % av arbetstid vid t.ex. ett större politiskt uppdrag.

Figur 2 – Ekonomisk modell som visar prioritering av tid mellan fritid och arbete.

B = Budgetrestriktion

W = Lön

I = Indifferenskurva

F = Fritid

3.3 Alternativa förklaringsmodeller

Även om den mesta forskningen pekar på att socioekonomiska resurser har en positiv påverkan på det politiska deltagandet finns det även andra teorier. En teori är ”The grievance model” (GM) som menar på att missnöje är en drivande kraft inom politiskt deltagande. Kern m.fl. (2015) undersöker individers icke formella politiska deltagande mellan 2002–2010 och studerar effekterna av finanskrisen. Under finanskrisen 2008 ökade missnöjet av flera aspekter i samhället och bör således enligt GM ha lett till att fler valde att engagera sig politiskt. Detta står i kontrast till CVM då resurserna minskade kraftigt för medborgarna och således bör ha lett till ett lägre politiskt deltagande. Kern m.fl.’s (2015) resultat ger stöd åt båda teorierna och slutsatserna som görs är att det generellt finns ett positivt samband mellan resurser och politiskt deltagande men att missnöjes chocker kan leda till stora protester. Dessa protester är dock inte sannolika att öka det politiska deltagandet över tid och således är CVM en teori som är bättre på att förutse politiskt deltagande ur ett långsiktigt perspektiv (Kern m.fl., 2015).

Miller och Saunders (2016) konstaterar att de flesta studier kring CVM är baserade på tvärsnittsdata och väljer att istället undersöka individers deltagande över tid. De konstaterar att även om CVM är bra på att förklara politiskt deltagande mellan olika individer hittar de inga signifikanta bevis för att förändringar i resurser över tid skulle påverka individers politiska engagemang.

3.4 Våra hypoteser

Utifrån den teori och tidigare forskning som presenterats kan hypoteser formuleras. Både socioekonomiska faktorer, mentalt engagemang och mobilisering/rekrytering har som tidigare beskrivits haft en positiv påverkan på politiskt deltagande. De två förstnämnda av dessa baserar vi våra två första hypoteser. Anledningen till att vi inte studerar mobilisering/rekrytering är på grund av begränsningar i den data vi använder.

Hypotes 1: *Socioekonomiska resurser i form av utbildning, inkomst, tid och medborgliga färdigheter ökar individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti.*

Hypotes 2: *Mentalt engagemang i form av mellanmännisklig tillit och partiidentifikation ökar individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti.*

Tidigare forskning som fokuserat på ungdomar finner även att socioekonomiska resurser och mentalt engagemang har en positiv påverkan på ungas politiska engagemang, således bör vi inte se skillnader i vilka faktorer som påverkar unga och övriga åldersgruppers sannolikhet att bli medlemmar i de politiska partierna.

Hypotes 3: *Påverkan av socioekonomiska resurser i form av utbildning, inkomst, tid och medborgliga färdigheter på partimedlemskap skiljer sig inte mellan unga och övriga åldersgrupper.*

Hypotes 4: *Påverkan av mentalt engagemang i form av mellanmännisklig tillit och partiidentifikation på partimedlemskap skiljer sig inte mellan unga och övriga åldersgrupper.*

Partitillhörighet på vänster-högerskalan är något som ej har skildrats i teori och tidigare forskning. Enligt CVM leder ökade socioekonomiska resurser och mentalt engagemang till ökat politiskt deltagande, det bör således inte spela någon roll för vilken del på den politiska skalan man är på.

Hypotes 5: *Socioekonomiska resurser i form av utbildning, inkomst, tid, medborgliga färdigheter såväl som mentalt engagemang i form av mellanmännisklig tillit och partiidentifikation har samma effekt på ungdomars sannolikhet att vara medlemmar i politiska partier oavsett politisk orientering till vänster eller höger.*

4. Metod och Data

Med utgångspunkt i CVM och ekonomisk teori ämnar vi att undersöka frågeställningarna: *Påverkar socioekonomiska resurser individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti? Påverkar mentalt engagemang individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti? Finns det en skillnad mellan vilka faktorer som påverkar unga och andra åldersgruppers sannolikhet att vara medlemmar i politiska partier? Finns det en skillnad mellan vilka faktorer som påverkar sannolikheten att vara medlem i ett politiskt parti sett till unga som politiskt står till vänster respektive höger?* För att besvara dessa frågeställningar använder vi oss av en statistisk kvantitativ metod i form av multipel regressionsanalys med OLS. Statistisk analys hjälper oss att analysera ett brett datamaterial men även kontrollera för andra variabler för att kunna urskilja statistiska samband. Det finns dock nackdelar med statistisk analys. Att hitta rätt variabler för analyskvationen som kan förklara ett samband går inte alltid att identifiera. Flertalet av dessa variabler kan möjligtvis inte observeras då det ej går att mäta, och därmed går inte fullständig ekvation att specificeras. Att uttala sig om exakt kausal effekt mellan oberoende och beroende variabel är därför ett problem med statistisk analys. Med enbart OLS kan vi varken fastställa kausalitet eller åt vilket håll sambandet går, omvänd kausalitet skulle även kunna vara möjligt (Esaiasson m.fl., 2017). Vår teori och förankringen i tidigare forskning blir således två viktiga hörnstenar för att kunna visa på potentiella samband.

Uppsatsen är uppdelad tematiskt i tre sektioner med separata regressionsanalyser. I den första sektionen undersöks vilka faktorer som generellt påverkar sannolikheten att bli medlem i ett politiskt parti, vidare i den andra sektionen smalnar analysen av och vi fokuserar på vilka faktorer som påverkar specifikt ungas sannolikhet att bli medlem i ett politiskt parti. I den tredje sektionen undersöks om det finns skillnader i vilka faktorer som får unga personer att bli medlemmar i partier till höger respektive partier till vänster. Resultaten från varje sektion analyseras och jämförs med de andra sektionerna för att undersöka vilka likheter och skillnader som finns.

4.1 Val av variabler

Valet av variabler är i viss mån begränsat då vår undersökning baseras på redan existerande data från SOM-institutet som vi således måste förhålla oss till (Se avsnitt ”4.2 Data”). Vi har valt att mäta vår beroende variabel genom partimedlemskap. En viktig aspekt i partimedlemskapet är att om man är medlem betyder det inte att man automatiskt är aktiv inom

partiet, en stor andel av de som är medlemmar i ett politiskt parti är passiva medlemmar även kallade ”stödmedlemmar” (Olofsson, 1971). Oavsett om man är aktiv inom partiet eller inte är fortfarande att bli medlem i ett politiskt parti en aktiv politisk handling i form av ett starkt politiskt ställningstagande. Att vara medlem i ett politiskt parti är även en förutsättning för att kunna engagera sig aktivt inom den formella politiken.

Uppsatsens oberoende variabler är uppdelade i tre olika grupper som vi tror påverkar det politiskt deltagandet. Den första gruppen är generella deskriptiva bakgrundsvariabler och består av kön, åldersgrupp, befolkningsgeografi och om man har utrikesupp vuxna föräldrar. I tidigare studier har man kunnat visa på att kvinnor, unga och personer med utländsk bakgrund både är underrepresenterade och mindre delaktiga inom politiken (SOU 2016:5). Man har även kunnat visa att det politiska deltagandet är lägre på landsbygden än i storstäder och kommuner som angränsar till storstäder (SOU 2016:5).

Den andra gruppen är socioekonomiska faktorer och baserad på teorin om CVM (se avsnitt ”3 Teori och våra hypoteser”). Vi mäter socioekonomiska resurser genom utbildning, hushållsinkomst, om man förvärvsarbetar, boendesituation, hälsa och om man är föreningsaktiv inom någon annan förening. Utbildning och inkomst har man visat i flertalet studier har en positiv signifikant effekt på deltagandet inom politiken (SOU 2016:5; Kim & Khang, 2014; Nygård & Jakobsson, 2013; Verba m.fl., 1995). Partierna uppger själva att utbildning även är en faktor de prioriterar högt vid listsättning inför valen (SOU 2016:5). Likaså har man kunnat påvisa att individer med bättre hälsa mer sannolikt röstar och deltar i demonstrationer (Nygård & Jakobsson, 2013). Vi har valt att mäta boendesituation genom om man bor med andra vuxna och om man bor med andra barn. Det viktigt att ta hänsyn till ifall fler vuxna bor i hushållet och hjälper till att försörja hushållet då vi mäter hushållsinkomst och inte individuell inkomst. Ett hushåll med två vuxna även förväntas ha högre inkomst medan ett hushåll där man inte bor med någon annan vuxen förväntas ha en lägre inkomst. Anledningen till att vi har valt att undersöka om man bor tillsammans med barn förväntas man ha mindre fritid och således mindre tid att spendera politik. Variablerna om man förvärvsarbetar och om man är föreningsmedlem i någon annan förening förväntas båda ha en positiv påverkan på partimedlemskap då man både i andra föreningar och på en arbetsplats förväntas lära sig hur man kommunicerar sig och organiserar sig i olika sammanhang på ett effektivt sätt (Kim & Khang, 2014). Inom ramen för CVM skulle förvärvsarbeta även kunna ha en negativ effekt på det partimedlemskap då de som förvärvsarbetar förväntas ha mindre fritid att lägga på politik.

Den tredje gruppen är ”politiska faktorer”, denna består av hur starkt man identifierar sig med sitt parti, hur hög (mellanmänsklig) tillit man har och var på höger-vänster skalan man placerar sig. Variablerna tillit och partiidentifikation kommer från CVM vilka mäter mentalt engagemang och förväntas ha en positiv påverkan på det partimedlemskap i linje med tidigare studier för politiskt deltagande (Nygård & Jakobsson, 2013). Hur man ställer sig på vänster-högerskalan används för att se om det finns några skillnader i politiskt deltagande baserat på ideologisk grund.

4.2 Data

I uppsatsen används individdata baserad på sammanställda data av enkätsvar från den nationella SOM-undersökningen mellan åren 2003–2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019). Detta dataset har begärts ut och tillhandahållits från SND (Svensk Nationell Datatjänst). Då SOM-undersökningen är en nationell undersökning av den svenska befolkningen är även vår uppsats avgränsad till att undersöka den svenska befolkningen.

Enkätundersökningar är ett effektivt sätt att nå ut till flertalet individer och ger samtidigt forskaren möjligheten att kontrollera om resultaten skiljer sig mellan olika geografiska områden eller målgrupper. Ett generellt problem med enkäter är dock att många frågor är komplexa och kräver utförliga svar. I många fall kan en fråga inte endast svaras på genom att kryssa i boxar, utan längre svar och följdfrågor kan vara bättre metod för att få svar på en fråga vilket enkätundersökningar ej tar hänsyn till (Esaiasson m.fl. 2017). Då vi använder oss av en statistisk metod är ett brett dataunderlag viktigt för att kunna göra korrekta estimeringar och därför har vi valt att utgå från enkätdata. I enkätundersökningar råder även en risk för att när väl enkätundersökningar når de avsedda mottagarna så kan vissa komma att ignorera frågorna, och på så vis får man inte en randomiserad population utan man får en undersökningsgrupp som är partisk, till exempel att samhällsintresserade i större grad väljer att svara på enkätundersökningar om samhällsfrågor. I vår undersökning har vi en hög svarsfrekvens då nettosvarsfrekvens för enkäten konstant legat mellan 50–70% för samtliga år (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2018).

SOM-undersökningen har genomförts årligen av SOM-institutet på Göteborgs Universitet med syfte ”att kartlägga den svenska allmänhetens vanor och attityder på temat *samhälle, politik och medier.*” (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2018 s. 4). Enkäten har haft liknande utseende sedan man började genomföra den år 1986 men med tiden har vissa

frågor bytts ut, en del nya kommit till och antalet observationer har även ökat i takt med åren.⁷ För varje enskilt år går enkäten ut i ett antal olika versioner där vilka frågor som inkluderas skiljer sig mellan versionerna. En del frågor t.ex. kön och ålder inkluderas i samtliga versioner av enkäten medan andra frågor t.ex. förtroende för regeringen, enbart ingår i vissa versioner av enkäten. Samtliga respondenter får således inte svara på samtliga frågor vilket har medfört att en prioritering mellan vikten av att ha med en variabel i analysen och förlust av observationer i vissa fall har behövt göras.

4.3 Operationalisering av variabler

Samtliga variabler i denna uppsats är baserade på data från SOM-undersökningens kumulativa dataset (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019). Nedan i Tabell 3 ges en deskriptiv beskrivning över samtliga variablers medelvärden, standardavvikelse, max- och minvärde för hela urvalet. I Tabell 10 i Appendix A presenteras en liknande tabell för de observationer som ingår i regressionsanalyserna för unga, d.v.s. personer i åldrarna 16 – 29 år.

Tabell 3 – Tabellen visar en summering av variablerna inkluderade i regressionsanalyserna för hela urvalet. Tidsperioden är 2003-2017

Variabel	Medelvärde	Standardavvikelse	Min	Max
Medlem i ett politiskt parti				
Samtliga åldersgrupper	0,063	0,244	0	1
16-29 år	0,057	0,231	0	1
16-29 år & Höger	0,018	0,132	0	1
16-29 år & Vänster	0,024	0,154	0	1
Kön				
Referens: Man				
Kvinna	0,525	0,499	0	1
Annat	0,001	0,032	0	1
Boendeområde				
Referens: Landsbygd				
Mindre tätort	0,203	0,402	0	1
Stad/Större tätort	0,464	0,499	0	1
Sthlm/Gbg/Malmö	0,162	0,369	0	1
Uppväxt utomlands				
Referens: Båda föräldrar uppvuxna i Sverige				
En förälder	0,042	0,201	0	1
Två Föräldrar	0,109	0,312	0	1
Åldersgrupp				

⁷ I vår uppsats använder vi data från 2003–2017 då tidigare versioner av enkäten inte inkluderat några av våra viktigaste variabler.

Referens 16-29 år				
30-49 år	0,296	0,457	0	1
50-64 år	0,271	0,445	0	1
65+ år	0,274	0,446	0	1
Hushållsinkomst				
Referens: Låginkomst				
Medelinkomst	0,372	0,483	0	1
Höginkomst	0,29	0,454	0	1
Utbildning	0,373	0,484	0	1
Arbetande	0,55	0,498	0	1
Självrapporterad hälsa	7,372	2,092	0	10
Boendesituation				
Bor tillsammans med barn	0,355	0,478	0	1
Bor tillsammans med andra vuxna	0,779	0,415	0	1
Medlem i en annan förening	0,749	0,434	0	1
Partiidentifikation	0,738	0,718	0	2
Politisk ideologi				
Referens: Vänster				
Höger	2,043	1,148	0	4
Mellanmänsklig tillit	6,453	2,257	0	10

Källa: Tabellen bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019)

4.4.1 Beroende variabel

Vår beroende variabel för om man är medlem i ett politiskt parti mäts olika i de olika sektionerna av uppsatsen. I samtliga sektioner är det en dummyvariabel som antar värdet 0 eller 1. I sektionen för samtliga åldersgrupper är variabeln = 0 om man inte är medlem i ett politiskt parti och = 1 om man är medlem. I den andra sektionen smalnar vi av vårt urval till att enbart innefatta personer i åldrarna 16–29 år, således är variabeln = 0 om man är mellan 16–29 år samt ej medlem i ett politiskt parti och = 1 om man är mellan 16–29 år och medlem i ett politiskt parti. Även i uppsatsens tredje sektion är det enbart unga som utgör urvalet, i denna finns två stycken snarlika beroende variabler. Den första variabeln (Medlem Höger) = 1 in man är mellan 16 – 29 år, medlem i ett parti och röstade på ett parti i högerblocket senaste valet och den andra beroende variabeln (Medlem Vänster) = 1 om man är mellan 16–29 år, medlem i ett parti och röstade på ett parti i vänsterblocket senaste valet. Vi bedömer sannolikheten att vara medlem i ett annat parti än det man röstade på i senaste valet som låg och gör därför antagandet att man är medlem i det partiet som man röstat på.

Uppdelningen mellan vänster- och högerblock utgår från de grupperingar som präglat svensk partipolitik under 2000-talet. Tabell 4 nedan visar på hur

regeringskonstellationen sett ut mellan åren 1998 – 2018. Tabell 4 nedan visar på två tydliga block som legat till grund för regeringsbildning under 2000-talet. Moderaterna (M), Kristdemokraterna (KD), Liberalerna (L) (tidigare Folkpartiet), Centerpartiet (C) satt i regeringsställning mellan 2006 – 2014 och har tillsammans ingått i ett högerblock. Socialdemokraterna (S) och Miljöpartiet satt i regeringsställning 1998–2006 samt 2014–2018, stöttade av Vänsterpartiet (V) och har tillsammans ingått i ett ”vänsterblock”. Dessa sju partier har under 2000-talet konstant varit representerade i riksdagen och 2010 kom Sverigedemokraterna (SD) in i riksdagen som åttonde parti och har inte haft någon tydlig blocktillhörighet utan betraktats som ett ”pariparti” (Hinnfors & Sundström, 2015) Då vår data sträcker sig mellan 2003–2017 har vi valt att exkludera SD i denna del av uppsatsen.

Tabell 4 – Tabellen visar på vilka partier som suttit i regeringsställning och dess stödpartier för mandatperioderna 1998-2018.

År	Regeringspartier	Stödpartier
1998 – 2002	S	MP + V
2002 – 2006	S	MP + V
2006 – 2010	M + L + C + KD	
2010 – 2014	M + L + C + KD	
2014 – 2018	S + MP	V

4.4.2 Oberoende variabler

Kön mäts genom en dummyvariabel för om man identifierar sig som kvinna och en dummyvariabel om man identifierar sig som annat, referensgruppen är om man identifierar sig som man. *Åldersgrupperna* är uppdelade i fyra grupper och mäts genom dummyvariabler för åldrarna 30–49 år, 50–64 år och 65+ år med referensgruppen 16–29 år. *Boendekområde* mäts genom dummyvariabler för om man bor i storstad (Stockholm, Göteborg eller Malmö), stad/större tätort och mindre tätort, där landsbygd används som referensgrupp. För att mäta effekten av att ha *utrikesuppvxna föräldrar* använder vi en dummyvariabel för om man har en förälder som är uppväxt utanför Sverige, en dummyvariabel för om man har två föräldrar uppvuxna utanför Sverige med referensgruppen att båda ens föräldrar är uppvuxna i Sverige.

Hushållsinkomst mäts genom dummyvariabler för medelhushållsinkomst och höghushållsinkomst med låghushållsinkomst som referens. Uppdelningen mellan låg-, medel-, och höghushållsinkomst är inget som vi gjort själva utan är en uppdelning gjord av forskarna på SOM-institutet (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019). Uppdelningen baseras på vad personerna har uppgett för genomsnittlig årlig hushållsinkomst. Anledningen till att vi använder

oss av dummyvariabler istället för en kontinuerlig hushållsinkomstvariabel är för att den data vi använder sträcker sig över 15 år. Hushållsinkomst är heller inte angivet i absoluta tal utan i intervall vilket gör att punktskattningar blir svåra speciellt då inflationseffekter och tillväxteffekter mellan åren föreligger.

Utbildning mäts genom en dummyvariabel som antar värdet 1 om man har påbörjat eller avslutat en universitet- eller högskoleutbildning, annars antar den värdet 0. Anledningen till att vi inte enbart kollar på de som har en avslutad utbildning är på grund av att utbildningsvariabeln i vårt dataset är definierad som = 1 om man har utbildning från högskola/universitet. Det saknas således data för vilka av individerna som enbart påbörjat sin utbildning, vilka som läst enstaka kurser gentemot vilka som också har tagit examen. En annan anledning är att denna uppsatsen fokuserar speciellt på personer i åldrarna 16–29 år, flertalet i denna åldersgrupp har på grund av sin ålder inte hunnit avsluta sina studier vilket även gör det relevant att även inkludera personer som påbörjat sina studier vid högskola/universitet.

Hälsa mäts på en skala mellan 0–10 över hur väl man skattar sitt allmänna hälsotillstånd, 0 = ”Mycket dåligt” och 10 = ”Mycket gott”. *Arbete* mäts genom en dummyvariabel för om man förvärvsarbetar eller inte, variabeln antar värdet 1 då man förvärvsarbetar och i annat fall 0. *Boendesituation* mäts genom två dummyvariabler, en för om man bor tillsammans med andra vuxna och en för om man bor tillsammans med andra barn. Om man är medlem i en *annan förening* mäts genom en dummyvariabel för om man är medlem i en annan förening än en politisk, dvs. i en idrottsförening, miljöförening, kulturförening, pensionärsförening fackförening eller i en humanitärhjälporganisation. Variabeln antar värdet 1 om man är medlem i en eller fler av dessa föreningar och 0 om man inte är medlem i någon av dem

Politisk ideologi mäts på en femgradig skala mellan 0–4 där 0 = långt till vänster och 4 = långt till höger. *Mellanmänsklig tillit* mäts på en 11 gradig skala för hur väl man anser det går att lita på människor i allmänhet. Skalan går från 0 – 10 och 0 = det går inte att lita på människor i allmänhet och 10 = det går att lita på människor i allmänhet. *Partiidentifikation* mäts genom hur övertygad partianhängare man anser sig vara. Den mäts genom en tregradig skala på frågan ”Övertygad partianhängare” då 0 = Nej, 1 = Ja, något övertygad och 2 = Ja, mycket övertygad.

4.5 Fixed effects och multikollinearitet

I ”the grievance model” visar man på hur chocker i missnöje kan öka det politiska deltagandet (se avsnitt ” 3 Teori och våra hypoteser”), det är även tänkbart att andra årsspecifika effekter kan öka det politiska deltagandet t.ex. valår. I vår uppsats undersöker vi perioden mellan 2003 – 2017 och för att utesluta att dessa årsspecifika effekter påverkar resultatet används dummyvariabler för varje enskilt år med 2003 som referensår.

Ett annat potentiellt problem med designen av vår modell använder är att vi använder oss av flertalet variabler för att mäta resurser och politiska faktorer, dessa skulle potentiellt kunna vara högt korrelerade med varandra t.ex. inkomst och utbildning. Vi använder oss därför av ”variance inflation factor test” (VIF) för att utesluta multikollinearitet. I testet anges att ett värde över 1 tyder på korrelation mellan två variabler och att ett värde mellan 5 – 10 tyder på att det finns en hög korrelation mellan variablerna. I vårt test får vi ett VIF-värde på 1,93 vilket säger att standardavvikelsen är 1,93 gånger högre än om det inte funnits någon korrelation mellan variablerna, detta ligger dock långt under vad som anses vara hög korrelation (Westerlund, 2005). Vi har även gjort korrelationstester mellan samtliga variabler parvis och även där kunnat utesluta multikollinearitet.

4.6 Etiska aspekter

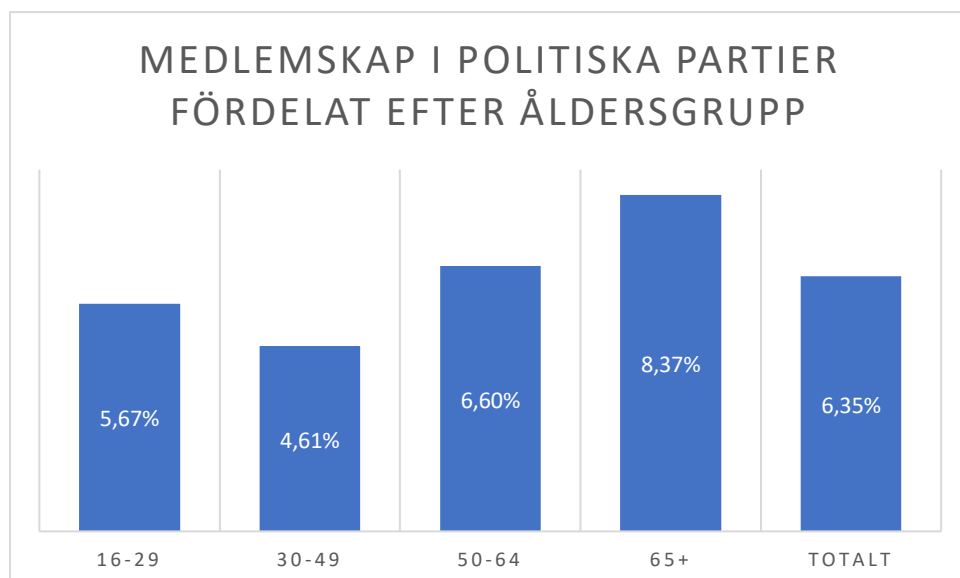
I denna uppsats används ett stort dataset med enkätsvar från olika individer, en del av de frågor som besvaras i enkäten kan betraktas som känslig information för de svarande. I vårt dataset är enkätsvaren anonymiserade vilket gör att det inte går att spåra vem som har svarat på enkäten och att det inte går att ta reda på känslig information om enskilda individer. I samband med att uppsatsens dataset begärdes ut från SND godkände även primärforskarna från SOM-institutet användandet av datasetet i uppsatsen. Med anledning av ovan anser vi att det inte föreligger några etiska problem med användning av uppsatsens datamaterial eller metod. Vi anser heller inte att någon annan del av uppsatsen kan betraktas som problematisk utifrån etiska aspekter.

5. Resultat

I detta avsnitt presenteras uppsatsens resultat som redovisas tematiskt efter uppsatsens tre sektioner. Först redovisas resultatet för den generella analysen av samtliga åldersgrupper, sedan redovisas analysen för unga och efter det om det finns skillnader i ungas partimedlemskap mellan de politiska blocken. Slutligen görs en jämförelse mellan resultaten från de olika sektionerna samt en sammanfattning av de viktigaste punkterna.

5.1 Resultat samtliga åldersgrupper

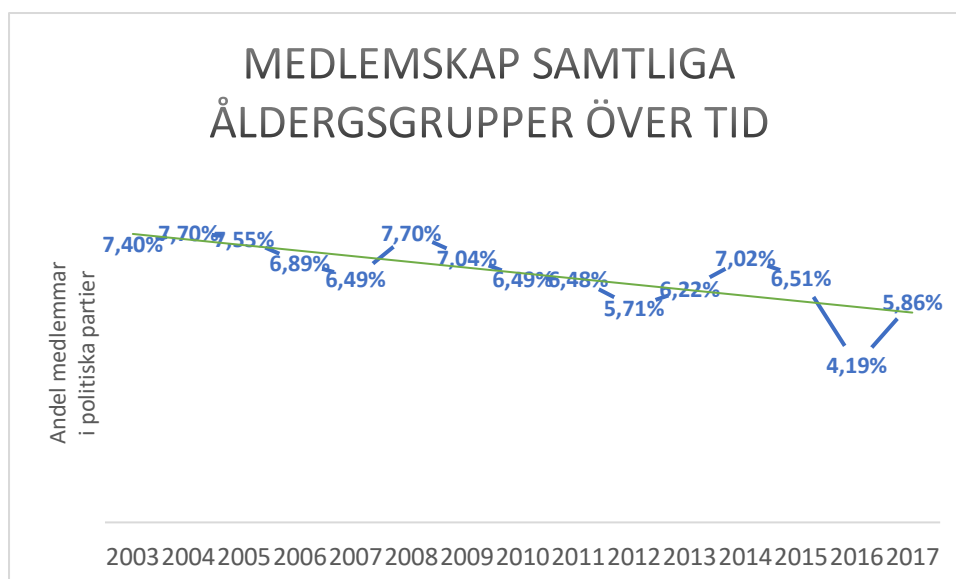
För den generella nivån var det totalt 6,35% av urvalet som uppgav att de var medlemmar i ett politiskt parti. Detta är i linje med de siffror som rapporteras i ”Betänkande av demokratiutredningen” (SOU 2016:5), vilket tyder på att de egenrapporterade siffrorna kring partimedlemskap är korrekta. I Figur 3 nedan visas andelen medlemmar fördelat på ålder. I likhet med tidigare forskning (SOU 2016:5) ser vi att åldersgrupperna där andelen partimedlemmar är som högst är bland de äldre åldersgrupperna, 50–64 år (6,60 %) och 65+ år (8,37 %). Andelen unga medlemmar (5,67 %) är under den genomsnittliga andelen medlemmar för befolkningen (6,35 %), men det är personer i åldrarna 30–49 år där andelen partimedlemmar är som lägst (4,61%). Detta går emot bilden tidigare forskning förmedlat då man sagt att unga är den åldersgrupp som i lägst utsträckning är partimedlemmar (SOU 2016:5).

Figur 3 – Figuren visar på andelen medlemmar i politiska partier fördelat efter åldersgrupp

Källa: Figuren bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019).

I Figur 4 visas andelen medlemmar över tid mellan åren 2003 – 2017 i urvalet. I linje med tidigare rapporter (SOU 2016:5; MUCF, 2012) kan vi observera en negativ trend i medlemsutvecklingen hos de politiska partierna. Det är stora variationer i andelen medlemmar mellan de olika åren. Som högst var andelen medlemmar åren 2004 och 2008 där 7,70 % av de svarande uppgav att de var medlemmar i något politiskt parti, och som lägst var det år 2016 då enbart 4,19% av de svarande uppgav detsamma.

Figur 4 – Figuren visar på andelen medlemmar i politiska partier för samtliga åldersgrupper mellan åren 2003 och 2017. Den gröna linjen visar på trenden.

Källa: Figuren bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019).

I Tabell 5 visas resultatet från regressionsanalysen för samtliga åldersgrupper med medlemskap i politiska partier som beroende variabel. I modell (1) inkluderas de generella deskriptiva variablerna, i modell (2) mäts effekterna av de variabler som mäter socioekonomiska resurser och i modell (3) mäts effekten av de politiska variablerna. I modell (4) inkluderas samtliga variabler. I samtliga modeller används även årsummys. Antalet observationer är som högst i modell (1) där samtliga observationer från urvalet återfinns. I modell (2) och (3) sjunker observationerna till 70 257 respektive 74 839. I modell (4) sjunker observationerna ytterligare till 64 047. Anledningen till att observationerna minskar i modell (2), (3) och (4) beror på två orsaker. Den första är att observationer där personer kryssat i fler än ett svarsalternativ eller inte svarat på frågan har exkluderats. Den andra är att varje år går SOM-undersökningen ut i ett antal versioner. I de olika versionerna exkluderas olika frågor vilket gör att dessa observationer även försvinner från vår analys.

Tabell 5 – Regressionsanalys med OLS och robusta standardfel för samtliga åldersgrupper med medlemskap i politiska partier som beroende variabel.

	(1)	(2)	(3)	(4)
Variabler	Medlem	Medlem	Medlem	Medlem
Kön				
Referens; Man				
Kvinna	-0.015***			-0.015***
	(0.002)			(0.002)
Annat	0.069*			0.093*
	(0.036)			(0.048)
Boendeområde				
Referens Landsbygd				
Mindre tätort	-0.013***			-0.022***
	(0.003)			(0.003)
Stad/Större tätort	-0.020***			-0.031***
	(0.003)			(0.003)
Sthlm/Gbg/Malmö	-0.019***			-0.034***
	(0.003)			(0.004)
Uppväxt Utomlands				
Referens: Båda föräldrar uppvuxna i Sverige				
En förälder	0.005			0.004
	(0.004)			(0.005)
Två föräldrar	-0.006**			-0.002
	(0.003)			(0.003)
Åldersgrupp				
Referens 16-29 år				
30-49 år	-0.011***			-0.027***
	(0.002)			(0.003)
50-64 år	0.009***			-0.012***
	(0.003)			(0.003)
65+ år	0.028***			-0.002
	(0.003)			(0.003)
Hushållsinkomst				
Referens: Låg				
Medel		0.005*		0.005**
		(0.003)		(0.003)
Hög		0.006*		0.011***
		(0.003)		(0.003)
Utbildning		0.007***		0.016***
		(0.002)		(0.002)
Arbetande		-0.024***		-0.005
		(0.002)		(0.002)
Boendesituation				
Bor tillsammans med barn		-0.016***		-0.002
		(0.002)		(0.002)
Bor tillsammans med andra vuxna		0.001		-0.003
		(0.002)		(0.003)

Medlem i en annan förening	0.044***		0.038***	
	(0.002)		(0.002)	
Självrapporterad hälsa	-0.001*		-0.002***	
	(0.004)		(0.001)	
Partiidentifikation		0.086***	0.084***	
		(0.002)	(0.002)	
Politisk ideologi				
Referens: Vänster				
Höger		-0.009***	-0.009***	
		(0.001)	(0.001)	
Mellanmänsklig tillit		0.003***	0.003***	
		(0.0004)	(0.001)	
Konstant	0.092***	0.056***	0.024***	0.050***
	(0.005)	(0.006)	(0.006)	(0.007)
Kontroll för år: JA.				
Observationer	84,138	70,257	74,839	64,047
Justerat R^2	0.007	0.008	0.064	0.074

Kommentar: *** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$. Robusta standardfel inom parenteser.

Källa: Tabellen bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019)

Både modell (1) och (4) visar på negativa signifikanta samband för variabeln kvinna vilket visar på att sannolikheten för kvinnor att vara medlemmar i de politiska partierna är lägre än för män. Gällande kön finner vi även ett positivt signifikant samband mellan att definiera sig som ett annat kön än kvinna eller man och att vara medlem i ett politiskt parti, vilket är ett samband som tidigare inte undersökts i den tidigare litteraturen. Dessa samband håller även i modell (4) där samtliga variabler inkluderas.

Ur variablerna för boendeområde kan vi observera att variablerna mindre tätort, stad/större tätort och storstad (Stockholm, Göteborg och Malmö) samtliga är negativt signifikanta i jämförelse med landsbygd som används som referens. Vidare är sambandet som mest negativt för stad/större tätort och storstäderna, vilket visar på att desto mer urbant vi bor desto lägre andel väljer att vara medlemmar i de politiska partierna. Sannolikheten för en person på landsbygden att vara medlem i ett politiskt parti är 3,4 procentenheter högre än för personer som bor i storstäderna Stockholm, Göteborg eller Malmö. Detta är i motsats till sambandet man tidigare observerat mellan boendeområde och valdeltagandet, då man visat ett högre valdeltagande i storstäder och angränsande kommuner (SOU 2016:5). Vi finner inga signifikanta resultat av att ha en förälder uppvuxen utomlands, att ha två föräldrar uppvuxna utomlands är däremot negativt signifikant i modell (1) men detta förblir dock inte signifikant i den gemensamma modellen (4).

Av de socioekonomiska resurserna finner vi signifikanta resultat för samtliga variabler förutom om man bor tillsammans med andra vuxna. Den variabel med högst β -värde i både modell (2) och (4) är om man är medlem i någon annan förening och relaterar till teorin om medborgliga färdigheter. I modell (4) kan vi observera att vara med i en annan förening ökar sannolikheten att vara medlem i ett politiskt parti med ca 3,8 procentenheter. Om man arbetar syftade också till att mäta medborgliga färdigheter då vår teori var att man skaffade dessa på arbetsplatsen, vi ser istället att denna är negativt signifikant i modell (2) men i modell (4) är sambandet inte längre signifikant. Likaså är att bo tillsammans med barn signifikant i modell (2) men inte i (4).

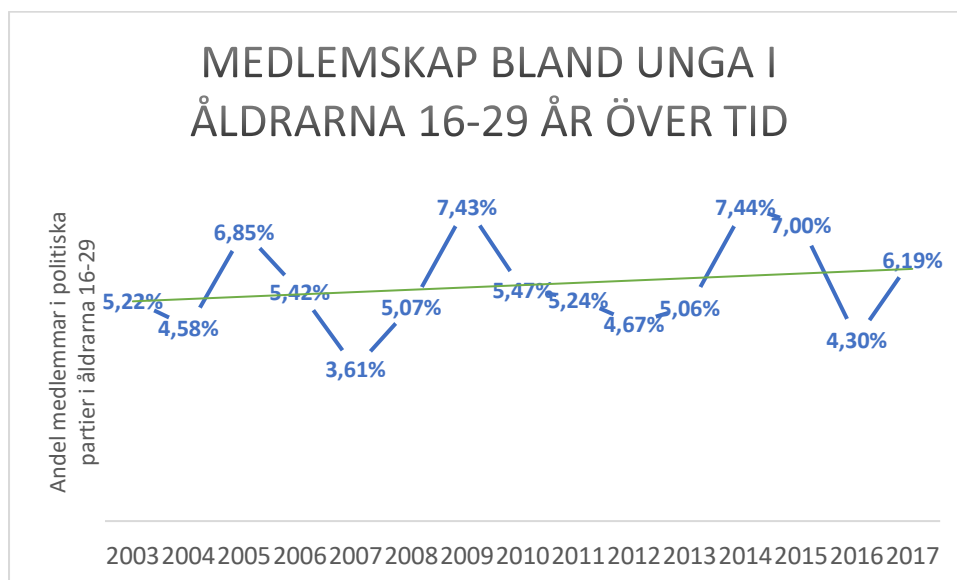
Både högre hushållsinkomst och utbildning ökar sannolikheten för individer att vara medlemmar i de politiska partierna. För hushållsinkomst kan vi observera ett positivt signifikant samband för både medelinkomst och höginkomst med låginkomst som referens. I modell (2) är β -värdet för höginkomst 0,006 och för medelinkomst 0,005. I modell (4) ökar β -värdet för höginkomst till 0,011 medan β -värdet för medelinkomst är oförändrat. Sannolikheten att en individ med en låg inkomst är medlem i ett politiskt parti är således 0,5 procentenheter lägre än för en individ med medelinkomst och ca 1,1 procentenheter lägre än för en person med höginkomst. För utbildning är sambandet även positivt signifikant i båda modellerna och sannolikheten att vara medlem i ett politiskt parti ökar med ca 1,6 procentenheter för individer med utbildning vid högskola/universitet. För hälsa är sambandet istället negativt signifikant både i modell (2) och i modell (4), sannolikheten för att vara med i ett politiskt parti är således högre för personer med sämre hälsa.

Av de politiska faktorerna är samtliga signifikanta i både modell (3) och modell (4). Variabeln partiidentifikation är den variabel som har det högsta β -värdet av de politiska faktorerna med 0,086 i modell (3) och 0,084 i modell (4). Variabeln mäts i skala mellan 0–2, där 0 är att man svarat ”nej” på om man är övertygad partianhängare, 1 är om man svarat ”ja, något övertygad och 2 är att man svarat ”ja, mycket övertygad”. Sannolikheten att vara medlem i ett parti är således ca 8,5 procentenheter högre för de som är något övertygade och 17 procentenheter högre för de som är mycket övertygade partianhängare i jämförelse med de personer som svarat att de inte är övertygade. För variabeln mellanmänsklig tillit ser vi ett positivt signifikant samband med partimedlemskap, att ha en högre grad av mellanmänsklig tillit ökar således sannolikheten att vara medlem i ett politiskt parti. Variabeln politisk ideologi – höger har ett negativt samband med partimedlemskap vilket tyder på att personer mer till vänster ideologiskt även är mer benägna att vara medlem i de politiska partierna.

Även om vi kan konstatera att flertalet variabler har signifikanta effekter är effekterna av de flesta variabler små. Det är enbart variablerna partiidentifikation och om man identifierar sig som ett annat kön än man eller kvinna vars β -värde överstiger 0,05. Även förklaringsgraden för modellerna är låg, det högsta R^2 värdet finner vi i modell (4) där förklaringsgraden enbart är 7,4%.

5.2 Resultat unga

Figur 5 nedan visar på en positiv trend bland unga medlemmar tillskillnad från den generella negativa trenden i andelen medlemmar bland de politiska partierna. Den genomsnittliga andelen medlemmar per år var 5,57% men vi ser kraftiga variationer i andelarna mellan åren. Då vi jämför Figur 4 och Figur 5 ser vi att de toppar och dalar som finns hos unga följer de generella topparna och dalarna som finns för samtliga åldersgrupper. Exempel på detta är uppgången i andelen medlemmar mellan 2012–2014 som bland unga ökade från 4,67% till 7,44% och samtliga åldersgrupper ökade från 5,71% till 7,02%. Mellan 2014 – 2016 föll sedan andelen medlemmar kraftigt till 4,3% för unga respektive 4,19% för samtliga åldersgrupper. För åren 2014 - 2017 har även andelen partimedlemmar i åldrarna 16–29 år legat över den genomsnittliga andelen för samtliga åldersgrupper.

Figur 5 – Figuren visar på andelen medlemmar i politiska partier för åldrarna 16–29 år mellan åren 2003 och 2017. Den gröna linjen visar på trenden.

Källa: Figuren bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019).

I Tabell 6 nedan visas resultatet av regressionsanalysen med medlemskap i politiska partier för personer i åldrarna 16–29 år som beroende variabel. Likt regressionen för samtliga åldersgrupper är regressionen uppdelade i fyra modeller där modell (1) inkluderar

generella deskriptiva variabler, modell (2) innefattar de variabler som kopplas till socioekonomiska resurser, modell (3) innefattar de politiska variablerna och modell (4) är en gemensam regression av samtliga variabler. Det totala antalet observationer i urvalet är 13 054 vilka samtliga återfinns i modell (1). I modell (2) och (3) sjunker antalet observationer till 10 676 respektive 11 520. I den gemensamma regressionen faller antalet ytterligare och hamnar på 9 686. Då vi enbart kollar på personer i åldrarna 16–29 utgår variablerna för olika åldersgrupper som fanns med i regressionen för samtliga åldersgrupper.

Tabell 6 - Regressionsanalys med OLS och robusta standardfel för åldersgruppen 16–29 år med medlemskap i ett politiskt parti som beroende variabel.

Variabler	(1)	(2)	(3)	(4)
	Medlem	Medlem	Medlem	Medlem
Kön				
Referens: Man				
Kvinna	-0,005			-0.005
	(0.004)			(0.005)
Annat	0.082			0.091
	(0.053)			(0.069)
Boendeområde				
Referens Landsbygd				
Mindre tätort	0.003			-0.009
	(0.007)			(0.009)
Stad/Större tätort	0.012**			0.001
	(0.006)			(0.008)
Sthlm/Gbg/Malmö	0.025***			0.008
	(0.007)			(0.009)
Uppväxt Utomlands				
Referens: Båda föräldrar uppvuxna i Sverige				
En förälder	0.024**			0.024**
	(0.009)			(0.011)
Två föräldrar	-0.010			-0.010
	(0.006)			(0.008)
Hushållsinkomst				
Referens: Låg				
Medel		-0.001		0.001
		(0.006)		(0.006)
Hög		0.006		0.008
		(0.006)		(0.007)
Utbildning				
		0.006		-0.003
		(0.005)		(0.005)
Arbetande				
		-0.021***		-0.019***
		(0.005)		(0.005)
Boendesituation				
Bor tillsammans med barn		-0.002		0.004
		(0.00502)		(0.005)

Bor tillsammans med andra vuxna		-0.007 (0.007)		-0.005 (0.007)
Medlem i en annan förening		0.035*** (0.005)		0.029*** (0.005)
Självrapporterad hälsa		-0.003** (0.001)		-0.004*** (0.001)
Partiidentifikation			0.086*** (0.004)	0.087*** (0.005)
Politisk ideologi				
Referens: Vänster				
Höger			-0.014*** (0.002)	-0.012*** (0.003)
Mellanmänsklig tillit			0.002** (0.001)	0.004*** (0.001)
Konstant	0.042*** (0.010)	0.065*** (0.013)	0.028** (0.012)	0.042** (0.017)
Kontroll för år: JA.				
Observationer	13,054	10,676	11,520	9,686
Justerat R ²	0.003	0.008	0.067	0.077

Kommentar: *** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$. Robusta standardfel inom parenteser

Källa: Tabellen bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019).

I likhet med för samtliga åldersgrupper ser vi ett negativt samband mellan partimedlemskap och att vara kvinna, likaså ett positivt samband för personer som varken definierar sig som kvinna eller man. Sambanden är dock inte längre signifikanta för varken modell (1) eller modell (4). För variablerna gällande boendeområde ser vi i modell (1) ett omvänt samband i jämförelse med samtliga åldersgrupper. Modell (1) visar på positiva signifikanta samband mellan partimedlemskap och att bo i stad/större tätort eller storstad i kontrast till samtliga åldersgrupper där sannolikheten att vara medlem i ett parti ökade desto mer ruralt man bodde. I modell (4) (för unga) kan vi dock observera att dessa samband inte längre är signifikanta.

I regressionen för samtliga åldersgrupper fann vi inga signifikanta effekter av att ha föräldrar uppvuxna i andra länder. I regressionen för unga ser vi däremot att sambandet är positivt signifikant för att ha en förälder uppvuxen i ett annat land än Sverige. Sannolikheten att vara medlem i ett politiskt parti ökar med ca 2,4 procentenheter om man har en förälder som är uppvuxen utomlands i jämförelse med individer vars båda föräldrar är uppvuxna i Sverige.

I regressionen för samtliga åldersgrupper såg vi ett positivt signifikant samband för hushållsinkomst medan i regressionen för unga ser vi att sambanden fortfarande är positiva men inte längre signifikanta. Likaså kan vi observera att det positivt signifikanta samband för

utbildning som fanns i regressionen för samtliga åldersgrupper inte existerar för unga. Även bland unga ser vi att vara medlem i en annan förening ökar sannolikheten för att vara medlem i ett politiskt parti då sambandet fortfarande är positivt signifikant i båda modellerna. Medlemskap i en annan förening är fortfarande den variabel av de socioekonomiska resurserna som är starkast, även om styrkan i sambandet har fallit något i jämförelse med regressionen för samtliga åldersgrupper. Ytterligare visar resultaten från regressionen på att de personer som förvärvsarbetar i lägre utsträckning är medlemmar i ett politiskt parti. Till skillnad från regressionen för samtliga åldersgrupper är sambandet partimedlemskap och förvärvsarbete för unga även signifikant i modell (4) då vi inkluderar samtliga variabler. Hälsa är likt för samtliga åldersgrupper fortfarande negativt signifikant i både modell (2) och (4) och variablerna för boendesituation är fortfarande inte signifikanta.

Gällande de politiska faktorerna finns inga större skillnader mellan regressionen för unga och samtliga åldersgrupper utan samtliga politiska faktorer är signifikanta i både modell (3) och (4). Liket för samtliga åldersgrupper ser vi även för unga att β -värdena för variablerna generellt är låga och som högst för partiidentifikation. Förklaringsgraden (R^2) är likt samtliga åldersgrupper också låg och i modellen för samtliga variabler där förklaringsgraden är som högst uppgår den enbart till 7,7%.

5.3 Resultat skillnader mellan höger och vänster

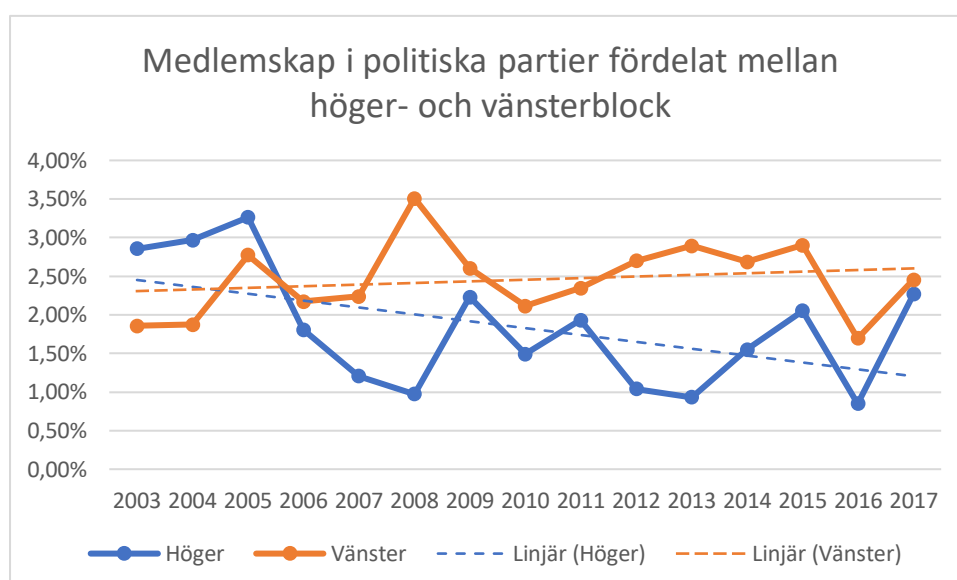
Under denna rubrik redovisar vi om det finns några skillnader i vilka faktorer som får unga i åldrarna 16–29 år att vara medlemmar i partier till höger respektive vänster. Tabell 7 nedan visar på fördelningen av medlemmar i åldrarna 16 – 29 år som är med i partier som ingår i det högra blocket respektive det vänstra blocket. Vänsterblocket består av Socialdemokraterna, Miljöpartiet samt Vänsterpartiet medan högerblocket består av Liberalerna, Centern, Moderaterna och Kristdemokraterna. Då de två blocken enbart utgörs av dessa sju partier räknas personer som är med i andra partier (t.ex. Sverigedemokraterna och Feministiskt initiativ) inte med som medlemmar i något av blocken. Detta gör att andelen som är med i något av blocken (4,21%) är lägre än andelen medlemmar för samtliga unga (5,67%). Som tidigare konstaterat kan vi även utläsa att det är en större andel unga som är med i partier i vänsterblocket (2,44%) än i högerblocket (1,78%).

Tabell 7 – Tabellen jämför fördelningen av medlemmar och icke-medlemmar för åldersgruppen 16-29 år mellan vänsterblocket, högerblocket, högerblocket + vänsterblocket och totalt för åldersgruppen 16-29 år.

	Vänsterblock (S, MP, V)	Högerblock (L, C, M, KD)	Högerblocket + Vänsterblocket (S, MP, V, L, C, M, KD)	Totalt 16-29 år
Medlem	318	232	550	740
Ej medlem	12 736	12 822	12 504	12 314
Procent	2,44%	1,78%	4,21%	5,67%

Källa: Tabellen bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019).

Figur 6 nedan visar på andelen medlemmar i partierna som ingår i det vänstra respektive det högra blocket mellan 2003–2017. Figuren visar en positiv trend i andel medlemmar för vänsterblocket medan en negativ trend för högerblocket.

Figur 6 - Figuren visar på andelen medlemmar i politiska partier för åldrarna 16-29 mellan åren 2003 och 2017 fördelat efter höger- och vänster block. Högerblocket i blått och vänsterblocket i orange. De streckade linjerna visar på trenden.

Källa: Figuren bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019).

I Tabell 8 och Tabell 9 i Appendix A presenteras resultatet av regressionsanalyserna för respektive block som används för att undersöka om det finns skillnader mellan blocken i vilka faktorer som påverkar sannolikheten bland unga att vara partimedlemmar. Variabeln för politisk ideologi har i dessa regressioner exkluderats då partierna är uppdelade i ett vänster och ett högerblock.

Gällande kön kan vi observera ett negativt signifikant samband mellan att vara medlem i ett parti till höger och att vara kvinna eller att varken definiera sig som man eller kvinna. Hos partierna till vänster är dock sambandet omvänt då vi kan observera att vara kvinna

istället är positivt signifikant och att varken definiera sig som man eller kvinna är positivt men inte signifikant. Även för hushållsinkomst ser vi signifikanta skillnader mellan partierna. För partierna till höger är variabeln medelinkomst positiv och att ha en hög inkomst är positivt signifikant. För partierna till vänster är sambandet omvänt, variabeln medelinkomst är negativ och att ha en hög inkomst är negativt signifikant. Att ha en hög hushållsinkomst ökar således sannolikheten för unga att vara med i ett parti till höger medan det minskar sannolikheten att vara med i ett parti till vänster. Resultatet av regressionerna visar även på tydliga skillnader gällande boendeområdets effekter på deltagande i vänster respektive högerblocket. För högerblocket kan vi observera ett signifikant samband där sannolikheten att vara partimedlem minskar då man bor i mindre tätort gentemot landsbygd där sambandet för vänsterblocket istället är positivt men inte signifikant. Likaså kan vi för vänsterblocket se ett signifikant samband där att bo i storstäderna Stockholm, Göteborg eller Malmö ökar sannolikheten att bli medlem i ett politiskt parti med 1,6 procentenheter i jämförelse med att bo på landsbygden, för högerblocket är detta samband negativt men inte signifikant. För vänsterblocket ser vi att precis som för unga att sannolikheten att vara partimedlem ökar om en förälder är uppvuxen utomlands, för högerblocket är sambandet inte signifikant.

Vi finner även att för flertalet variabler råder det inga skillnader mellan blocken då variablerna för att vara medlem i en annan förening, politisk identifikation och mellanmännisklig tillit fortfarande är positivt signifikanta för båda blocken. Likaså är att förvärvsarbeta precis som för unga negativt signifikant för båda blocken.

5.4 Analys av resultat

I linje med tidigare forskning (SOU 2016:5) kan även vi visa på en negativ trend i andelen av befolkningen som är medlemmar i politiska partier, dock är medlemsutvecklingen för unga positiv och andelen medlemmar i åldrarna 16–29 år har sedan 2014 legat över genomsnittet för samtliga åldersgrupper. Bland unga är det partierna i vänsterblocket som haft en positiv trend i medlemsutveckling medan vi kan observera en negativ trend för högerblocket. I denna studie exkluderar vi dock Sverigedemokraterna som i valet 2018 blev Sveriges tredje största parti. Hinnfors och Sundström (2015) kan visa på att en stor del av Moderaterna och således högerblockets väljare har gått till just SD, huruvida även partimedlemmar skulle valt att byta parti är okänt men om så är fallet skulle det kunna vara en potentiell förklaring till den negativa trenden i andelen medlemmar för högerblocket. Vi ser även att kvinnor generellt är underrepresenterade inom partierna, skillnader finns dock bland unga mellan de politiska

blocken då att vara kvinna är positivt signifikant för vänsterblocket och negativt signifikant för högerblocket. Att kvinnor är underrepresenterade som medlemmar i partierna och att kvinnor generellt är mer vänster än män har även tidigare studier kunnat visa på (Naurin & Öhberg, 2019; SOU 2016:5; Oscarsson & Wängnerud, 2013). Oscarsson och Wängnerud (2013) beskriver hur det politiska intresset i Sverige är och har alltid varit lägre bland kvinnor än för män, men att under de senaste decennierna har kvinnors politiska intresse ökat och det gap som finns mellan könen är historiskt lågt. Till skillnad från vad tidigare studier har studerat visar vi även på att personer som varken definierar sig som män eller kvinnor generellt är mer benägna att vara medlemmar i ett politiskt parti än både män och kvinnor. Likt skillnaden mellan män och kvinnor är inte heller detta samband signifikant för unga och unga i högerblocket är sambandet t.o.m. negativt signifikant. Effekterna av kön på partimedlemskap verkar således ha mindre effekt för unga än för övriga åldersgrupper. Vi ser dock att effekten av kön bland unga har en stor effekt för vilket parti man väljer att vara medlem i.

I motsats till statens offentliga utredning (SOU 2016:5) kan vi visa på ett generellt samband om att personer på landsbygden i högre utsträckning är medlemmar i politiska partier än personer som bor i städer. Generellt bland unga hittar vi dock inte samma negativa samband mellan att bo urbant och partimedlemskap utan vi finner istället ett positivt men inte signifikant samband. För unga i vänsterblocket finner vi ett positivt signifikant samband mellan partimedlemskap och att bo i storstäderna. Sambandet säger att unga som bor i Stockholm, Göteborg och Malmö har en större benägenhet att vara medlemmar i ett politiskt parti till vänster än vad personer som bor på landsbygden har. För att ha utrikes uppvuxna föräldrar hittar vi för samtliga åldersgrupper inga signifikanta resultat men för unga ökar sannolikheten att bli medlem i ett politiskt parti om man har en utrikesfödd förälder. Detta är i linje med de resultatet från rapporten Ung Idag från MUCF (2012), där man visar på att medlemskap i politiska partier bland unga är vanligare hos personer med utländsk bakgrund. Bland unga mellan blocken kan vi observera en skillnad i att ha en förälder uppvuxen utomlands. I regressionen för vänsterblocket är sambandet positivt signifikant medan i högerblocket är sambandet positivt men inte signifikant.

Bland socioekonomiska resurser är resultaten delade. För samtliga åldersgrupper hittar vi starkt stöd för hypotesen att socioekonomiska resurser ökar sannolikheten att vara medlem i ett politiskt parti. I regressionen för samtliga åldersgrupper kan vi visa på att både hushållsinkomst och utbildning har ett positivt signifikant samband med partimedlemskap. I regressionen för unga är ingen av dessa indikatorer längre signifikanta. För unga mellan de två

blocken kan vi observera att ha en hög inkomst ökar sannolikheten att bli medlem i ett parti i högerblocket men minskar sannolikheten att bli medlem i ett parti i vänsterblocket. Enligt teorin om CVM och vår ekonomiska teori bör inkomst ha en positiv effekt för deltagandet oavsett ideologi. En teori som använts i tidigare studier för att förklara varför människor röstar olika är ”economic voting”. Teorin baseras på att individer är rationella och röstar på det parti som gynnar dem mest ekonomiskt (Hibbs, 2006). Då partier till vänster brukar förknippas med en bredare välfärd och ett starkare socialt skyddsnetz medan högern förknippas med lägre skatt och mindre offentlig sektor får denna teori stöd i vår uppsats.

Resultatet tyder på att medborgliga färdigheter är en stark indikator för partimedlemskap. Att vara medlem i en annan förening är positivt signifikant i samtliga regressioner för samtliga åldersgrupper. Vi mäter även medborgliga färdigheter genom om man arbetar, här ser vi dock för samtliga åldersgrupper ett negativt men inget signifikant samband i den gemensamma regressionen medan bland unga ser vi ett negativt signifikant samband, även för i regressionerna för båda blocken. Detta är en motsättning inom CVM mellan två stycken faktorer då om man arbetar både relaterar till medborgliga färdigheter och faktorn tid. I tidigare studier har vi kunnat observera ett positivt samband mellan att arbeta och valdeltagande. Vi tror dock att medlemskap i ett parti upplevs som mer tidskonsumerande än att rösta och därför relaterar mer till faktorn tid medan att rösta relaterar mer till ens medborgliga färdigheter. Detta skulle vara ett intressant område för framtida studier att undersöka. Vi mäter även faktorn tid genom om man bor tillsammans med barn eller inte. Denna faktor är mest intressant i regressionen för samtliga åldersgrupper då genomsnittsåldern för att få sitt första barn i Sverige är 29,4 år för kvinnor och 31,7 år för män (SCB, 2019c). För personer i åldrarna 16–29 år kan även att bo tillsammans med barn relatera till syskon. I regressionen för samtliga åldersgrupper är denna variabel negativt signifikant i den enskilda modellen (2) och negativ men inte signifikant i den gemensamma modellen (4). Vi kan således inte fastställa att få barn leder till en lägre sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti, men vi ser indikatorer på det. Då vi i vår studie kan visa på dessa positiva samband mellan fritid och partimedlemskap, sammantaget med att tidigare studier även kunnat belägga att det finns ett positivt samband mellan fritid och politiskt deltagande, finner vi stöd för teorin om att mer fritid leder till ökat politiskt deltagande.

Hälsa är negativt signifikant både i regressionen för samtliga åldersgrupper och bland unga, vilket tyder på att individer med sämre hälsa mer sannolikt väljer att bli partimedlemmar. Detta resultat går emot vår de tidigare studier som finns kring hälsa och politiskt deltagande (Nygård & Jakobsson, 2013). Vi tror att en tänkbar förklaring skulle kunna

vara att personer som har en sämre hälsa ser de problem som finns i t.ex. försäkrings- och sjukvårdssystem och därför väljer att vara med i ett politiskt parti i högre utsträckning än personer som är friska. Detta skulle vara i linje med "the grievance model" som säger att det politiska engagemanget ökar då missnöjet ökar.

Av de politiska variablerna är samtliga signifikanta i samtliga regressioner vilket ger stöd för vår hypotes om att mentalt engagemang är en viktig faktor för sannolikheten att bli partimedlem. Som tidigare beskrivet mäts variabeln för partiidentifikation på en tregradig skala mellan 0-2, då 0 är om man svarat att man inte är övertygad partianhängare, 1 är om man är något övertygad och 2 är om man är mycket övertygad. Detta är totalt sett den starkaste variabeln för partimedlemskap då den är signifikant i samtliga regressioner med ett β -värde på 0,084 för samtliga åldersgrupper och 0,087 för unga i de fullständiga modellerna. Sannolikheten att vara medlem i ett parti är således ca 8,5 procentenheter högre för de som är något övertygade och 17 procentenheter högre för de som är mycket övertygade partianhängare i jämförelse med de personer som svarat att de inte är övertygade. Ett tänkbart problem med denna variabel skulle kunna vara omvänd kausalitet, vilket i detta fall skulle betyda att partiidentifikationen ökar då man är med i partiet. Samtidigt är det högst troligt att det är de personer som känner en stark identifikation med ett parti väljer att bli medlemmar. I detta fall tror vi att dessa förstärker varandra och att effekten går åt båda hållen.

Resultatet i uppsatsen visar på att en högre mänsklig tillit ökar sannolikheten att bli medlem i ett parti för samtliga åldersgrupper, unga och unga i både högerblocket och vänsterblocket. Detta resultat kan kopplas till den ekonomiska beteendeteorin om sambandet mellan tillit och risk som Bohnet och Zeckhauser (2004) talar om. Den positiva effekten av mänsklig tillit på partimedlemskap kan tolkas som att de som har en hög mänsklig tillit i större utsträckning deltar i partipolitiken. De som avstår från att delta kan ha en lägre mänsklig tillit och därmed bedömer de att risken är större. Risken kan bero på att man inte tror att man kommer få ut något av att delta i partipolitiken, eller att man tror på att ett deltagande kommer leda till att man i slutändan sviks av politiken, alltså har man en större "svekkostnad". De som väl har högre mänsklig tillit deltar i partipolitiken då dessa skulle kunna, i sin riskberäkning, bedöma att risken för att få ut något av sitt deltagande är högre och att deras "svekkostnaden" är lägre jämfört med de som ej deltar. Att vi ser ett signifikant samband för tillit är även intressant då man inom tidigare ekonomiska studier kunnat visa på positiva effekter av tillit. En högre grad av tillit innebär inte bara ett högre politiskt deltagande utan har en positiv effekt på ekonomisk

tillväxt, utbildningsnivån och (lägre) transaktionskostnader (Culliney, 2014; Björnskov, 2012; Dincer, 2011; Bohnet & Zeckhauser, 2004).

I denna uppsats har vi bidragit till att visa på några av de faktorer som påverkar sannolikheten att vara med i ett politiskt parti. I samtliga regressioner är effekterna av de flesta variabler små och förklaringsgraden låg vilket tyder på att det är flertalet andra faktorer som påverkar huruvida man väljer att vara medlem i ett politiskt parti eller inte. En viktig faktor i CVM som inte undersökts i denna uppsats är mobilisering/rekrytering. Erlingsson m.fl. (2012) beskriver hur fler än hälften av alla medlemmar blivit engagerade på någon annans initiativ. Det är därför tänkbart att en modell som inkluderar variabler som mäter mobilisering/rekrytering skulle kunna ha en högre förklaringsgrad (R^2).

6. Slutsats och vidare forskning

I flertalet studier har man kunnat visa på att ungas engagemang i den formella politiken är lägre än för övriga åldersgrupper. Man har visat på att unga har en lägre representation i politiska församlingar, ett lägre valdeltagande bland unga och att andelen medlemmar i politiska partier är som lägst bland unga (Nordgren, 2019; SOU 2016:5; MUCF, 2012). I denna uppsats har vi undersökt medlemskap i politiska partier och resultaten från vår deskriptiva statistik säger emot denna etablerade bild. Vi kan visa på att den grupp där andelen medlemmar i politiska partier är som lägst är bland åldersgruppen 30–49 år och att unga mellan 16–29 år har legat över den genomsnittliga andelen sedan 2014. Våra resultat bekräftar också bilden av en negativ medlemsutveckling i partierna men kan visa på att trenden bland unga är positiv. Vi ser dock inte att den positiva medlemsutvecklingen har påverkat representation bland unga i de politiska församlingarna. I Tabell 1 under avsnitt ”2.2 Ungas politiska engagemang” kan vi observera att andelen unga ledamöter som valdes in till de politiska församlingarna var lägre 2014 än 2018 samtidigt som resultatet av denna uppsats visar på att andelen unga partimedlemmar ökade under samma tidsperiod. De negativa välfärdseffekter som förväntas uppstå för unga till följd av låg representation bör därför inte ha förändrats. Även om vårt urval totalt sett är stort med 84 134 observationer över 15 år är andelen unga som är medlemmar i ett parti lågt med ett genomsnitt på 49 observationer per år, därför bör dessa siffror tolkas med försiktighet och en större studie behövs för att kunna bekräfta att det finns en positiv utveckling av andelen unga som är partimedlemmar. Vi rekommenderar därför framtida studier att fortsätta följa upp medlemsutvecklingen bland unga.

Resultaten från regressionen av samtliga åldersgrupper stödjer hypotesen om att socioekonomiska resurser ökar individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti. För samtliga åldersgrupper ser vi att fem av sex variabler som mäter socioekonomiska resurser visar på samband i samma riktning som hypotesen varav tre samband är signifikanta. I regressionen för unga är dock inte resultatet lika tydligt då enbart tre av sex samband går i linje med hypotesen varav två är signifikanta. Både utbildning och inkomst har inom tidigare forskning varit viktiga faktorer inom CVM för att förklara skillnader i politiskt engagemang, både bland samtliga åldersgrupper (SOU 2016:5; Nygård & Jakobsson 2013; Verba m.fl. 1995) men även specifikt för unga (Henn & Foard, 2014; Kim & Khang, 2014). I vår uppsats är båda dessa faktorer signifikanta i regressionen för samtliga åldersgrupper men inte för unga. Detta tillsammans med att arbete är negativt signifikant i samtliga analyser för unga men inte för samtliga åldersgrupper säger emot vår hypotes om att det inte skulle finnas skillnader mellan vilka socioekonomiska resurser som påverkar ungas sannolikhet att bli medlemmar i politiska partier gentemot övriga åldersgrupper.

Av de politiska faktorerna ser vi statistiskt signifikanta samband för samtliga variabler i samtliga åldersgrupper och ingen skillnad mellan partier till vänster och höger. Dessa resultat är även förenliga med teorin om mentalt engagemang i CVM och vår hypotes om att mentalt engagemang ökar individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti. Det stödjer även vår hypotes om att det inte råder några skillnader i hur faktorer kopplade till mentalt engagemang påverkar unga respektive samtliga åldersgrupper.

I vår uppsats bryter vi ny mark inom forskningen då vi med hjälp av CVM undersöker om det finns skillnader i hur socioekonomiska resurser och mentalt engagemang påverkar medlemskap i olika politiska partier. I både argumentationen för CVM och den ekonomiska teorin bör resurser ha en positiv påverkan på hela det politiska spektrumet och bör inte påverkas av ideologiska faktorer. Vårt resultat visar dock att inkomst är signifikant positivt i regressionen för högerblocket medan den är signifikant negativt för vänsterblocket. Detta talar emot vår hypotes om att socioekonomiska resurser bör ha samma positiva effekt på partimedlemskap oberoende på vilket parti man tillhör. Av de politiska faktorerna ser vi dock ingen skillnad mellan blocken vilket talar för vår hypotes om att mentalt engagemang bör ha samma positiva effekt på partimedlemskap oberoende på vilket parti man tillhör.

Sammanfattningsvis finner vi i denna uppsats stöd för hypotes 1 ”Socioekonomiska resurser i form av utbildning, inkomst, tid och medborgliga färdigheter ökar individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti.” hypotes 2 ”Mentalt engagemang i

form av mellanmänsklig tillit och partiidentifikation ökar individens sannolikhet att vara medlem i ett politiskt parti.” och hypotes 4 ”Påverkan av mentalt engagemang i form av mellanmänsklig tillit och partiidentifikation på partimedlemskap skiljer sig inte mellan unga och övriga åldersgrupper.” För hypotes 3 ”Påverkan av socioekonomiska resurser i form av utbildning, inkomst, tid och medborgliga färdigheter på partimedlemskap skiljer sig inte mellan unga och övriga åldersgrupper.” och hypotes 5 ”Socioekonomiska resurser i form av utbildning, inkomst, tid, medborgliga färdigheter såväl som mentalt engagemang i form av mellanmänsklig tillit och partiidentifikation har samma effekt på ungdomars sannolikhet att vara medlemmar i politiska partier oavsett politisk orientering till vänster eller höger.” finner uppsatsen inget stöd, men för den senare hypotesen är det mentala engagemangets påverkan den samma oavsett politisk orientering. I uppsatsen har vi enbart undersökt politiskt deltagande i form av partimedlemskap vilket begränsar möjligheten att generalisera uppsatsens resultat till andra former av politiskt deltagande. Tänkbart är att olika former av politiskt deltagande t.ex. valdeltagande, representation, benägenhet att demonstrera påverkas olika av olika faktorer. Då tidigare studier inte har undersökt om det finns skillnader i vilka faktorer som påverkar olika åldersgrupper eller olika politiska partier skulle det vara intressanta områden för framtida forskning.

Referenser

- Bhattacharya, J., Timothy, H., Tu, P. (2014). *Health Economics*. New York: Palgrave MacMillan
- Bohnet, I., & Zeckhauser, R. (2004). *Trust, risk and betrayal*. Journal of Economic Behavior and Organization 55(4): 467-484.
- Björnskov, C. (2012). *How Does Social Trust Affect Economic Growth?* Southern Economic Journal 78(4): 1346–1368.
- Bäck, E., Bäck, H., Gustafsson, N. (2015). *Ungas politiska deltagande. Nya former och aktivitet genom sociala medier?* Stockholm: Regeringskansliet/2014 års Demokratiutredning.
- Bäck, M., Kestilä, E. (2009). *Social Capital and Political Trust in Finland: An Individual-level Assessment*. Scandinavian Political Studies 32(2): 171-194.
- Culliney, M. (2014). *The rural pay penalty: youth earnings and social capital in Britain*. Journal of Youth Studies 17(2): 148–165.
- Dahlbäck, O. (1991). *Saving and risk taking*. Journal of Economic Psychology 12(3): 479-500.
- Dincer, O. (2011). *Trust and Schooling in the United States*. Economics of Education Review 30(5): 1097-1102.
- Erlingsson, G., Persson, M., Öhrvall, R. (2012). *Den motvilligt engagerade altruisten: Om partimedlemskap och partiaktivism*. Statsvetenskaplig tidskrift 114(2): 185–205.
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. Wängnerud, L., Towns, A. (2017). *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer.
- Grable, J. (2000). *Financial Risk Tolerance and Additional Factors That Affect Risk Taking in Everyday Money Matters*. Journal of Business and Psychology 14(4): 625-630.
- Göteborgs universitet, SOM-institutet. (2019). Den nationella SOM-undersökningens kumulativa dataset 1986-2017. Svensk nationell datatjänst. Version 7.0. <https://doi.org/10.5878/6ctk-2b56>
- Göteborgs universitet, SOM-institutet. (2018). Kodbok-Super-Riks-SOM 1986-2017 v2018.1. Hämtad 2020-01-17, från <https://snd.gu.se/catalogue/file/6480>
- Henn, M., Foard, N. (2014). *Social differentiation in young people's political participation: the impact of social and educational factors on youth political engagement in Britain*. Journal of Youth Studies 17(3): 360–380.
- Hibbs, D. (2006). *Voting and the Macroeconomy*. I Wtman, D., Weingast, B. (red.) The Oxford Handbook of Political Economy. Oxford: Oxford University Press. kapitel 31.
- Hinnfors, J., Sundström, M. (2015). *Ett val, tre arenor, åtta partier – en partianalys av riksdagsvalet 2014*. Statsvetenskaplig tidskrift 117 (2) 121–136.
- Johansson, S. (2008) Unga värderingar är de annorlunda?. I Holmberg, R., Weibull, L. (red.) Skilda världar: Trettioåttio kapitel om politik medier och samhälle. Göteborg: SOM-Institutet.
- Kern, A., Marien, S., Hooghe, M. (2015). *Economic Crisis and Levels of Political Participation in Europe (2002–2010): The Role of Resources and Grievances*. West European Politics 38(3): 465–490.
- Kim, Y., Khang, H. (2014). *Revisiting civic voluntarism predictors of college students' political participation in the context of social media*. Computers in Human Behavior 36: 114–121.
- Mansbridge, J. (1999). *Should blacks represent blacks and women represent women? A contingent "yes"*. The Journal of Politics 61(3): 628–657.
- Marcum, C. (2013). *Age Differences in Daily Social Activities*. Research on Aging 35(5): 612-640.
- McInish, T. (1982). *Individual investors and risk-taking*. Journal of economic psychology 2(2): 125-136.
- Miller, J., Saunders, K. (2016). *It's Not All About Resources: Explaining (or Not) the Instability of Individual-Level Political Participation Over Time*. American Politics Research 44(6): 943–981.
- MUCF. (2012). *Inflytande och representation*. Ung Idag 2012: 114–262.

- Naurin, E., Öhberg, P. (2019). *Kvinnor och mäns politiska åsikter och intresse under 30 år*. I Andersson, U., Rönnestrand, B., Öhberg, P., Bergström, A. (red.) Storm Och Stilje. Göteborg: Göteborgs Universitet: 395-408
- Nordgren, V. (2019). *Ungdomsförbunden och Ungas Representation*. Kandidatuppsats., Göteborgs Universitet.
- Nygård, M., Jakobsson, G. (2013). *Political participation of older adults in Scandinavia - The civic voluntarism model revisited? A multi-level analysis of three types of political participation*. International Journal of Ageing and Later Life 8(1): 65–96.
- Olofsson, G. (1971). *SSU – Socialdemokratin rekrytskola?* Arkiv för studier I arbetarrörelsens historia 1(1): 60–74.
- Oscarsson, M., Wängnerud, L. (2013). *The Story of the Gender Gap in Swedish Politics: Only Partially Diminishing Differences*. I Dahlberg, S. Oscarsson, H., Wägnerud, L. (red) Stepping stones: Research on political representation, voting behavior and quality of government. Göteborg: Göteborgs Universitet: 59-76.
- Phillips, A. (1995). *The Politics of Presence*. Oxford: Oxford university press.
- SCB. (2019a). *Valdeltagande i 2018 års riksdagsval*. Hämtad 2020-01-06, från <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/demokrati/allmanna-val/allmanna-val-valdeltagandeundersokningen/pong/tabell-och-diagram/valdeltagande-i-riksdagsvalet-2018/>
- SCB. (2019b). *Valdeltagande i riksdagsval bland samtliga röstberättigade efter kön och ålder (urvalsundersökning). Valår 2002–2014*. Hämtad 2020-01-06, från http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_ME_ME0105_ME0105C/ME0105T01/
- SCB. (2019c). *Föräldrars ålder i Sverige*. Hämtad 2020-01-06, från <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/foraldrars-alder-i-sverige/>
- SCB. (2015). *Ökat valdeltagande bland unga och äldre*. Hämtad 2020-01-15, från <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/demokrati/allmanna-val/allmanna-val-valdeltagandeundersokningen/pong/statistiknyhet/allmanna-val-valdeltagandeundersokningen2/>
- Schlozman, K., Verba, S. Brady, H. (2010). *Weapon of the Strong? Participatory Inequality and the Internet*. Perspective on Politics 8(2): 487-509.
- Schwindt-Bayer, L. (2006). *Still Supermadres? Gender and the Policy Priorities of Latin American Legislators*. American Journal of Political Science 50(3): 570-585.
- Shingles, R. (1981). *Black consciousness and political participation: The missing link*. American Political Science Review 75(1): 76–91.
- SOU 2016:5 *Låt fler forma framtiden*. Stockholm: Kulturdepartementet.
- Stockemer, D., Sundström, A. (2019). *Young deputies in the European Parliament: a starkly underrepresented age group*. Acta Politica. 54(1): 124–144.
- Tolbert, C., Mcneal, R. (2003). *Unraveling the Effects of the Internet on Political Participation?* Political Research Quarterly 56(2): 175–185.
- UNICEF. (2019) *BARNKONVENTIONEN*. Hämtad 2020-01-05, från <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten#hela-texten>
- UNDP. (2014). *UNDP Youth Strategy 2014-2017: Empowered Youth, Sustainable Future*. New York: United Nations Development Programme.
- Valmyndigheten. (2018). *Valpresentation 2018*. Hämtad 2020-01-06, från <https://data.val.se/val/val2018/slutresultat/R/rike/index.html>
- Valmyndigheten. (2014). *Valpresentation 2014*. Hämtad 2020-01-06, från <https://data.val.se/val/val2014/slutresultat/R/rike/index.html>
- Verba, S., Schlozman, K & Brady, H. (1995). *Voice and equality: civic voluntarism in American politics*. Cambridge: Harvard University Press.
- Westerlund, J. (2005). *Introduktion till ekonometri*. Lund: Studentlitteratur AB.

Wängnerud, L. (2009). *Women in parliaments. Descriptive and substansive representation*. Annual Review of Political Science 12: 51-69.

Wängnerud, L. (2000). *Testing the Politics of Presence: Women's Representation in the Swedish Riksdag*. Scandinavian Political Studies 23(1).

Wästberg, O., Hansson, L. (2015). *Ungas delaktighet – Ungas möjligheter till delaktighet och inflytande i den lokala beslutsprocessen*. Stockholm: Sveriges Kommuner och Landsting.

APPENDIX A

Tabell 8 - Regressionsanalys med OLS och robusta standardfel för åldersgruppen 16–29 med medlemskap i politiska partier i höger block som beroende variabel.

Modell	(1)	(2)	(3)	(4)
Variabler	Medlem Höger	Medlem Höger	Medlem Höger	Medlem Höger
Kön				
Referens: Man				
Kvinna	-0.008***			-0.008***
	(0.002)			(0.003)
Annat	-0.019***			-0.026***
	(0.002)			(0.005)
Boendecområde				
<i>Referens Landsbygd</i>				
Mindre tätort	-0.006			-0.009*
	(0.004)			(0.005)
Stad/Större tätort	0.002			-0.002
	(0.004)			(0.005)
Sthlm/Gbg/Malmö	0.002			-0.005
	(0.004)			(0.006)
Uppväxt Utomlands				
Referens: Båda föräldrar uppvuxna i Sverige				
En förälder	0.010*			0.009
	(0.006)			(0.006)
Två föräldrar	-0.007**			-0.007
	(0.00323)			(0.004)
Hushållsinkomst				
Referens: Låg				
Medel		0.002		0.002
		(0.003)		(0.003)
Hög		0.013***		0.012***
		(0.004)		(0.004)
Utbildning		0.005*		0.004
		(0.003)		(0.003)
Arbetande		-0.007***		-0.007**
		(0.003)		(0.003)
Boendesituation				
Bor tillsammans med barn		-0.003		-0.002
		(0.003)		(0.003)
Bor tillsammans med andra vuxna		-0.003		-0.001
		(0.004)		(0.004)
Medlem i en annan förening		0.007**		0.006*
		(0.003)		(0.003)
Självrapporterad hälsa		0.001		0,004
		(0.001)		(0.001)
Partiidentifikation			0.025***	0.026***
			(0.003)	(0.003)
Mellanmänsklig tillit			0.001*	0.001*

			(0.006)	(0.006)
Konstant	0.033***	0.022**	0.012	0.018*
	(0.007)	(0.009)	(0.008)	(0.011)
Kontroll för år: JA.				
Observationer	13,054	10,676	11,703	9,833
Justerat R ²	0.004	0.004	0.017	0.022

Kommentar: *** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$. Robusta standardfel inom parenteser

Källa: Tabellen bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019).

Tabell 9 - Regressionsanalys med OLS och robusta standardfel för åldersgruppen 16–29 med medlemskap i politiska partier i vänster block som beroende variabel.

Modell	(1)	(2)	(3)	(4)
Variabler	Medlem Vänster	Medlem Vänster	Medlem Vänster	Medlem Vänster
Kön				
Referens; Man				
Kvinna	0.006**			0.008**
	(0.003)			(0.003)
Annat	0.074*			0.081
	(0.044)			(0.060)
Boendeområde				
Referens Landsbygd				
Mindre tätort	0.010**			0.007
	(0.004)			(0.005)
Stad/Större tätort	0.008**			0.007
	(0.003)			(0.004)
Sthlm/Gbg/Malmö	0.018***			0.016***
	(0.005)			(0.006)
Uppväxt Utomlands				
Referens: Båda föräldrar uppvuxna i Sverige				
En förälder	0.013**			0.015**
	(0.006)			(0.008)
Två föräldrar	0.009*			0.008
	(0.005)			(0.006)
Hushållsinkomst				
Referens: Låg				
Medel		-0.003		-0.002
		(0.004)		(0.004)
Hög		-0.008*		-0.009**
		(0.004)		(0.004)
Utbildning				
		0.002		-0.005
		(0.003)		(0.003)
Arbetande				
		-0.001***		-0.001***
		(0.003)		(0.003)
Boendesituation				
Bor tillsammans med barn		0.003		0.005
		(0.003)		(0.004)

Bor tillsammans med andra vuxna		0.004		0.005
		(0.004)		(0.004)
Medlem i en annan förening		0.022***		0.021***
		(0.003)		(0.003)
Självrapporterad hälsa		-0.002***		-0.004***
		(0.001)		(0.001)
Partiidentifikation		0.039***		0.039***
		(0.003)		(0.003)
Mellanmänsklig tillit		0.001**		0.003***
		(0.001)		(0.001)
Konstant	0.004	0.026***	-0.008	-0.013
	(0.006)	(0.009)	(0.007)	(0.011)
Kontroll för år: JA.				
Observationer	13,054	10,676	11,703	9,833
Justerat R ²	0.002	0.006	0.027	0.037

Kommentar: *** $p < 0.01$, ** $p < 0.05$, * $p < 0.1$. Robusta standardfel inom parenteser

Källa: Tabellen bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019).

Tabell 10 - Tabellen visar en summering av variablerna inkluderade i regressionsanalyserna för unga. Urvalet är individer i åldrarna 16-29 år. Tidsperioden är 2003-2017

Variabel	Medelvärde	Standardavvikelse	Min	Max
Medlem i ett politiskt parti				
16-29 år	0,057	0,231	0	1
Kön:				
Referens: Man				
Kvinna	0.556	0.497	0	1
Annat	0.003	0.055	0	1
Boendeområde				
Referens: Landsbygd				
Mindre tätort	0.176	0.381	0	1
Stad/Större tätort	0.503	0.500	0	1
Sthlm/Gbg/Malmö	0.192	0.394	0	1
Uppväxt utomlands				
Referens: Båda föräldrar födda i Sverige				
En förälder	0.067	0.250	0	1
Två föräldrar	0.104	0.305	0	1
Hushållsinkomst				
Referens: Låginkomst				
Medelinkomst	0.333	0.471	0	1
Höginkomst	0.237	0.425	0	1
Utbildning	0.384	0.486	0	1
Arbetande	0.411	0.492	0	1
Självrapporterad hälsa	7.537	1.978	0	10
Boendesituation				
Bor tillsammans med barn	0.315	0.465	0	1

Bor tillsammans med andra vuxna	0.806	0.396	0	1
Medlem i en annan förening	0.603	0.489	0	1
Partiidentifikation	0.561	0.672	0	2
Politisk ideologi				
Referens: Vänster				
Höger	1.986	1.142	0	4
Mellanmänsklig tillit	5.821	2.301	0	10

Källa: Tabellen bygger på data från den nationella SOM-undersökningen 2003-2017 (Göteborgs Universitet, SOM-institutet, 2019)